

51
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 863
16 DECEMBRIE 1971

în sapte zile

Am încheiat o săptămână obișnuită de lucru. Dar ce înseamnă astăzi, acum, pentru noi, cetățenii României socialiste, o săptămână obișnuită de lucru. Sintem oare în mai mică măsură antrenați în complexul angrenaj al progresului economic și social? Dimpotrivă! Ne-am învățat să trăim intens. Considerăm firesc ca zi de zi să muncim mai bine, să scuturăm inerțiile, să luptăm pentru dezvoltarea relațiilor din societatea noastră numai pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste, să participăm activ și direct, fiecare dintre noi, la făurirea propriului nostru viitor. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvântarea ținută la Congresul al VI-lea al P.M.U.P.: În prezent, întregul nostru popor înfăptuiește neabătut programul adoptat de Congresul al X-lea al partidului în vederea făuririi societății socialiste multiateral dezvoltate — program care prevede continuarea în ritm susținut a industrializării socialiste, modernizarea structurii întregii economii în vederea creșterii avuției naționale, a apropierei de țările dezvoltate din punct de vedere economic.

Acum 25 de ani, «specialiștii» de peste hotare, comentând cu ironie pregătirile noastre de a fabrica tractoare, afirmau că se vor arunca sub roțile primului tractor pe care vom reuși să-l construim. În această săptămână obișnuită de lucru de care vorbim, colectivul uzinei de tractoare din Brașov, aflat în întrecerea socialistă pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan pe anul 1971, primul an al actualului cincinal, a anunțat înregistrarea unui important succes — realizarea celui de-al 300 000-lea tractor românesc. Dacă ținem seama că în cei 25 de ani de activitate colectivul acestei uzine a fabricat 28 de tipuri de tractoare de bază, în 150 de variante, că peste 100 000 de tractoare au fost livrate până astăzi în peste 50 de țări, printre care și în țări cu îndelungată tradiție industrială, puteți să vă opriți o clipă spre a reflecta momentul pe care-l trăim acum.

La 9 decembrie s-au împlinit 5 ani de cînd, în prezența secretarului general al partidului, a fost pusă în funcțiune marea hidrocentrală din Cheile Argeșului. În această săptămână pe care o numim obișnuită, aniversarea a fost sărbătorită prin consemnarea livrării a 2 miliarde de kWh.

Aceste exemple izolate se înscriu în realizările pe ansamblul economiei care confirmă că pe primele 11 luni ale acestui an sarcinile de plan au fost nu numai îndeplinite, dar și depășite. Realismul prevederilor cincinalului se manifestă în hotărîrea cu care întreg poporul acționează pentru transpunerea lui în viață. Efortul constructiv, rațional, al oamenilor muncii din industrie continuă tot mai intens nu numai spre îndeplinirea indicatorilor pe anul în curs, ci și în perspectivă. Acum sintem în apogeul pregătirii producției pentru anul viitor, cînd se iau toate măsurile pentru perfecționarea contractelor de aprovizionare cu furnizorii și se organizează activitatea de păstrare și recepționare a materialelor. Tocmai din acest motiv, pe primul plan al activității întreprinderilor se situează acum și rezolvarea perfectării acestor contracte.

În agricultură, lucrătorii ogoarelor continuă să răspundă chemării argeșenilor. După dezbateri, care dovedesc maturitate și emulație, cei din Ilfov s-au angajat, printre altele, să execute în 1972 lucrări de desecări pe 43 000 de hectare (lucrări care vor necesita dislocarea a 2 400 000 mc de pămînt) și care vor crea condiții ca în anul viitor să obțină de pe suprafețele desecate 10 000 de vagoane de cereale, legume și furaje. Organizația de partid a județului Cluj a răspuns și ea chemării județului Argeș, chemare care continuă să întărească mobilizarea agricultorilor din întreaga țară.

Tot în această săptămână au continuat dezbaterile publice, în presa din întreaga țară, asupra proiectului legii privind regimul prețurilor și tarifelor, proiectului legii viei și vinului, proiectelor de lege privind organizarea producerii și folosirii raționale a resurselor de nutrețuri.

Via activitate a comisiilor Marii Adunări Naționale, încununată de lucrările ședinței plenare a înaltului for al țării, atestă adîncul democratism și modul științific-realist în care se desfășoară procesul de organizare și conducere a societății noastre socialiste.

Sintem, așadar, cu toții participanți de drept și efectivi la elaborarea legilor țării, fenomen care numai în condițiile democrației socialiste poate avea loc.

Această săptămână obișnuită de lucru conține o intensă activitate publică în care dreptul cetățeanului nu numai că se manifestă din plin la elaborarea legilor, la aprobarea lor în spiritul eticii și echității socialiste — cum este cazul cu atitudinile critice ce s-au exprimat pentru respectarea legii pămîntului, sau a legii calității în cazul construcțiilor de locuințe — dar în același timp și un complex de activități care ne mobilizează să participăm la organizarea societății în care trăim. Un exemplu în această privință îl avem în discuțiile care au loc cu privire la îndeplinirea atribuțiilor comitetelor executive ale consiliilor populare și a primarilor — care răspund de buna gospodărire a localităților, de rezolvarea treburilor obștești.

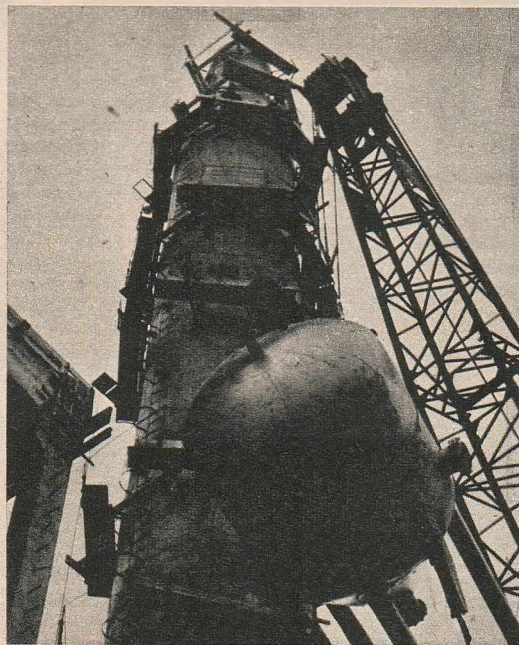
Am încheiat o săptămână obișnuită de lucru. Și cînd spunem obișnuită înseamnă că, așa cum ne-a obișnuit partidul, mergem hotărît înainte.

Mihai MÎRZA

Marți, 14 decembrie 1971

săptămîna în imagini

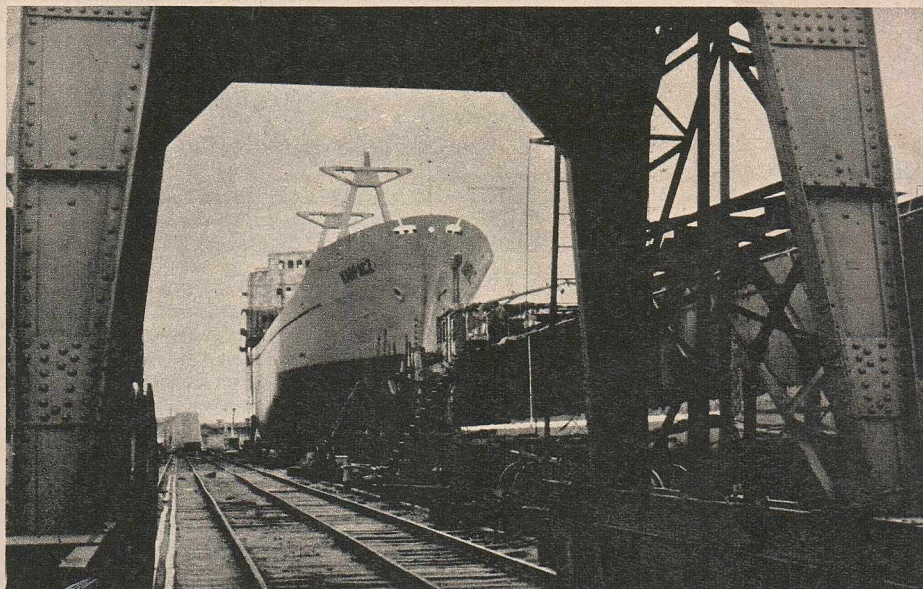
Pagini realizate de
Liviu TIMBUS
Petre ANGHEL
și Eugen IAROVICI

un record de montare

Zilele trecute, pe șantierul Combinatului de celuloză și hirtie-Tr. Severin a fost montat cel de-al zecelea tronson al fierbătorului de celuloză. Toate tronsoanele — după cum ne informează ing. Gh. Gavrilăscu, directorul tehnic al combinatului — au fost montate într-un timp record, operațiunea constituind o performanță la nivelul tehnicii mondiale. Întreaga construcție, de altfel, a fost un veritabil examen trecut cu succes: fierbătorul de 50 m înălțime, avînd o capacitate de fierbere a lemnului de 140 000 tone anual, a fost montat pe un bloc de beton de 1 000 mc. Ultimul tronson, montat la înălțimea de 50 m, are o greutate de 22 tone. Toate calculele efectuate au demonstrat că montarea a fost făcută perfect, fără nici o deviere, ceea ce constituie pe lîngă recordul în timp și o performanță calitativă. Fotografia noastră vă prezintă un aspect din timpul lucrărilor de montaj.

NOUȚĂȚI DIN TR. SEVERIN

de trei ori mai mult decît în 1970

La șantierul naval a fost lansat la apă, de curînd, al 15-lea șaland de 500 mc destinat exportului. De altfel, colectivul de muncă severinean a și raportat îndeplinirea planului producției-marfă și a planului de export pe anul 1971. S-au creat, în felul acesta, toate premisele ca în anii actualului cincinal, conform sarcinilor de plan, producția șantierului să crească de trei ori față de 1970, iar producția de export să sporească de trei ori și jumătate. Pentru a-și putea îndeplini aceste sarcini majore, șantierul se va dezvolta și moderniza continuu: se construiește o nouă hală pentru prelucrări mecanice și operații de finisare, o cală pentru lansarea navelor, se vor extinde spațiile existente.

un combinat în plină afirmare

Peste un milion de lei a fost obținut anul acesta la Combinatul de exploatare și industrializare a lemnului din Tr. Severin, ca urmare a reducerii cheltuielilor de producție. În anii care urmează, colectivul de muncă severinean și-a propus atingerea unui înalt indice de valorificare a masei lemnoase, atît printr-o mai bună utilizare a materiei prime cît și prin continua diversificare a producției. Despre calitatea prin care se recomandă produsele combinatului se poate vorbi și menționîndu-se faptul că mai mult de 40% din producție este livrată unor țări cu veche tradiție industrială în acest domeniu: S.U.A., U.R.S.S., R.F. a Germaniei. În actualul plan cincinal, combinatul severinean se va îmbogăți cu alte două unități productive. Cea dintîi va fi o fabrică de plăci fibrolemnnoase, cu o capacitate anuală de 42 000 tone. Pentru a utiliza cît mai rațional resursele proprii, cea de-a doua fabrică — de drojdie furajeră — va utiliza ca materie primă apele reziduale și alte deșeuri rezultate de la fabricile existente pe platforma industrială. Fotografia noastră vă prezintă un aspect din hala de finisare a fabricii de mobilă din cadrul cunoscutului combinat.

vacanță plină, fericită

Pe 21 XII 1971 începe în toată țara vacanța de iarnă a școlărilor. În acest scop, organizațiile U.T.C., direcțiunile școlare și alte foruri au organizat pentru elevii noștri un bogat program de distracții și activități cultural-sportive. Am aflat, astfel, că numeroși elevi bucureșteni își vor petrece vacanța în aerul proaspăt de munte, în taberele înființate la Predeal, Timiș, Pucioasa, Bun Loc, Gîrbova, Diham, Săcele. Două trenuri speciale (la 19.XII și 26.XII) vor fi buse la dispoziția elevilor pentru programe speciale de drumetie pe Valea Prahovei. Sint prevăzute și două excursii în străinătate. Sintem informați de asemenea că la cluburile lînerelului se vor desfășura programe speciale pentru elevi și studenți, dintre care menționăm întîlnirile cu sportivi frunțași, galele de filme, organizarea de carnavaluri, întreceri sportive și multe altele. La 8 ianuarie, pe patinoarul «23 August» va avea loc marele carnaval pe gheață al elevilor, cu un spectacol distractiv, muzică și dans. Și tot în acest răstimp, șase mii elevi vor viziona 37 spectacole de teatru și operă iar la 14 cinematografe din București se va desfășura festivalul filmului pentru elevi. Distracție plăcută, dragi prieteni!

prima zăpadă în bucurești...

...Azi, 10 decembrie, ca și în urmă cu 35 de ani! Fotografia alăturată, apărută în «Ilustrațiunea română» consemna evenimentul exact în aceeași zi a anului. Cu acel prilej municipalitatea orașului invita conducătorii auto să circule cu multă prudență deoarece tălpile săniilor vor transforma străzile Capitalei într-un veritabil patinoar artificial. O dovadă că și «zăpezile de altădată» aduceau multă bătaie de cap gospodarilor orașului. Noi, cei de azi, începînd cu acest an, avem însă toate motivele să ne declarăm liniștiți... Sau așa cel puțin ne-au informat edilii Capitalei într-un scurt interviu (vezi revista «Flacăra» din 20 noiembrie). Mă rog, pînă la noi dovezi, să-i credem pe cuvînt.

O carte pentru toate vîrstele, pentru toate profesiile și pentru toate gusturile! O carte instructivă cu pagini dense în informații și bogat ilustrată! Consultații pentru specialiști și pentru publicul larg, dezbateri teoretice și aplicații cu urmări directe. Pagini distractive, în stare să ofere ceasuri de delectare. Iată numai cîteva din șansele celui ce-și procură la timp «Almanahul Scinteia-1972».

sezonul felicitărilor

Curînd se vor încruși în toate sensurile tradiționalele urări de bine, gînduri calde pentru cei dragi. Anul acesta vom beneficia de o gamă mult mai variată de «felicitări». În acest scop Ministerul Poștelor și Telecomunicaçõesilor a tipărit șase milioane ilustrate iar pentru magazinele fondului plastic aproape 100 de artiști plastici au realizat ilustrate de mîină, în serii mici (aproximativ 400 de modele). Deci, pentru toate gusturile și preferințele, cu toate că... dintr-un număr atît de mare alegerea va fi foarte grea.

deschiderea „oficială” a sezonului de vîntoare

În această lună a început vîntoarea la iepuri, vulpi, lupi, mistreți și urși, prin inaugurarea „oficială” a sezonului de vîntoare. În fapt, datorită reliefului, așezării geografice și, deci, regimului climateric, țara noastră beneficiază de un sezon cinegetic «non-stop»: cocșii de munte și droșii se «recoltează» în aprilie și mai, căpriorii, în iunie, prepelițele, rațele și gîștele sălbatice (și alt vînat de baltă) în august, cerbii și caprele negre, în septembrie, mistreții, în octombrie, iepurii și fazanii, în noiembrie. În sezonul rece vîntoarea continuă la mistreți, vulpi, lupi, riși... iar anul acesta, mai mult decît altădată, la fazani. Acest vînat de lux a cunoscut o rapidă înmulțire în ultimul timp. Numai în acest an au fost colonizați peste 70 000 de fazani în toate județele țării (în ultimii cinci ani peste 200 000). Mai amintim și faptul că la această specie de vînat tradiția reclamă urmărirea țintelor mobile, vîntoarea fazanului «infanterist» fiind considerată o atitudine de diletant. O nouă dovadă că vîntoarea este și trebuie să rămînă o veritabilă competiție sportivă. Fotografia de mai sus vă înfățișează finalul unei asemenea partide sportive și scorul ei extrem de ridicat.

7 minute cu liviu ciulei

Pentru un om ocupat în medie douăsprezece ore pe zi (restul timpului se gîndește la ce va face în celelalte douăsprezece ore!) este mult să stea chiar și șapte minute de vorbă cu presa. Totuși...

Ca director la Teatrul «Lucia Sturdza Bulandra» (cu două săli de spectacol!) se ocupă de probleme artistice, administrative, tehnice; ca actor de teatru joacă de trei ori pe săptămînă în «Play Strindberg»; ca actor de filme a terminat «Decolare»; este în faza finală cu un telerecital; membru în Consiliul național al Radioteleviziunii române, în Comitetul culturii și educației socialiste al municipiului București, vicepreședinte la ACIN, membru în biroul secției de scenografie de la UAP iar recent a fost ales prim vicepreședinte al OISTT (Organisation internationale des scénographes et techniciens de théâtre). În prezent, în calitate de regizor, actor

și scenograf, preocupările sale principale sînt concentrate asupra «Scrisorii pierdute» a lui Caragiale.

Mă voi strădui—ne-a declarat Liviu Ciulei—să prezint publicului, capodopera lui Caragiale într-o viziune nouă, cea a generației actuale de comici, aflați la maturitatea vârstei și talentului lor. Voi căuta, de asemenea, să ajung la fondul tragic pe care se greșează aspectul comic, sondînd adîncimea determinărilor politice, sociale și economice ale persoanelor.

Lucrînd cu o echipă de actori străluciți — Toma Caragiu, Dem. Rădulescu, O. Cotescu, Virgil Ogășanu, Șt. Bănică, Petre Gheorghiu, M. Mereuță, Gh. Oprina și Rodica Tapalagă în rolul Zoiei — Ciulei desigur că va aduce o contribuție însemnată la înțelegerea lui Caragiale.

Așteptăm cu nerăbdare premiera care va avea loc în prima lufă a lui '72.

pe urmele strămoșilor

Încă o așezare dacică descoperită în Maramureș. Ea a fost depistată în ultimele zile călduroase ale acestei toamne, în apropiere de comuna Călinești, la locul denumit din vremuri îndepărtate Valea Ciutei. Este vorba de urmele unui complex de locuințe datînd de la începutul erei noastre.

Săpăturile efectuate în interiorul uneia din aceste locuințe de către dr. Radu Popa, cercetător principal la Institutul de arheologie din București, și Carol Kacso, de la muzeul din Baia Mare, au condus la scoaterea la lumină a unui depozit de ceramică

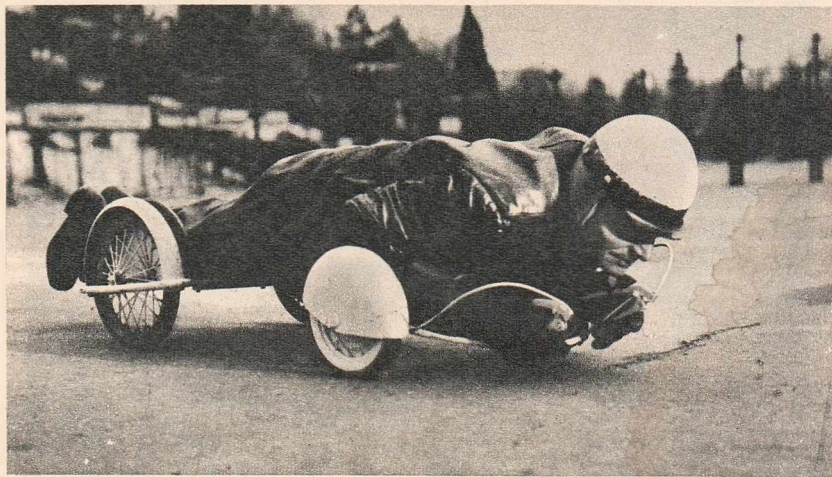
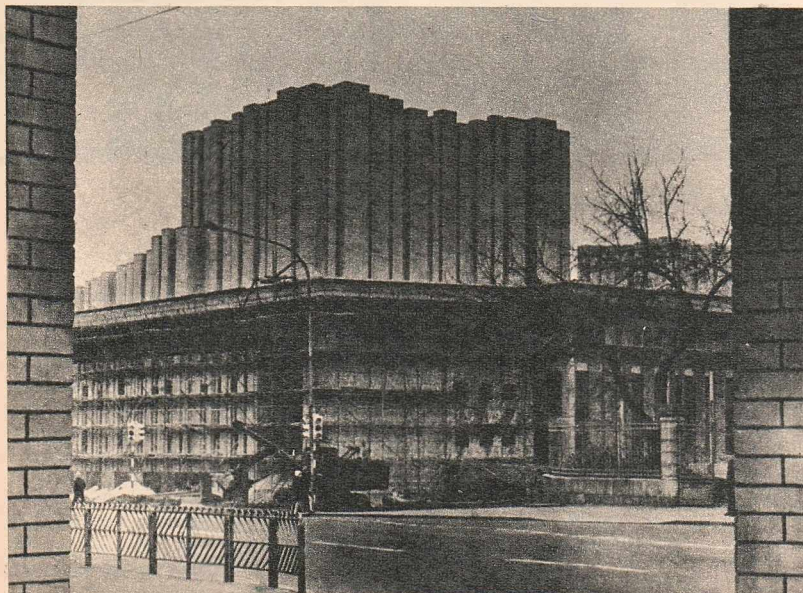
prezentînd caracteristici specifice culturii materiale dacice.

Este vorba de vase mari pentru păstrarea grînelor, de altele mai mici de folos gospodăresc, de o admirabilă cană dacică etc. S-a mai găsit, tot aici, ceramică de factură romană, provenită în urma schimburilor comerciale dintre populația autohtonă și romani.

Materialul descoperit a fost transportat la muzeul din Baia Mare pentru cercetare și restaurare, urmînd ca investigațiile să fie reluate la primăvară.

teatrul național din craiova

În vecinătatea universității craiovene se lucrează intens la o nouă și impunătoare cetate a culturii ce va întregi ansamblul arhitectonic al orașului: noul edificiu al Teatrului Național.

o nouă competiție sportivă: carom

Constantin Dărășteanu, mastru mecanic la Uzina de reparații auto din București, a realizat și a obținut brevetul de inventator pentru acest original mini-vehicul destinat unor competiții sportive denumite «Carom». Noul vehicul, aidoma celor folosite în întrecerile de bob și sanie, folosește drept pîrtie un plan înclinat. Inventatorul m-a asigurat că mica sa trăsucică poate atinge o viteză de 119 km la oră, e în stare să execute probe de slalom și viteză cu 2 sau 3 coechipieri. Primul lot sportiv «Carom» a luat ființă la Uzina de reparații auto; numără 150 de membri și este antrenat chiar de către autorul invenției. Pină una-alta, felicitările noastre.

„fotoliul galben“

Casa de cultură a sectorului 8 (director, Gabriel Morărescu) ne-a obișnuit cu inițiative dintre cele mai interesante, care pot servi drept exemplu și altor case de cultură. Astfel, de curînd a fost adoptată o nouă metodă, menită să contribuie la rezolvarea mai operativă a problemelor cetățenești din sector. Procedeu: instalarea unui... fotoliu (din întîmplare, galben) în sala de spectacole a casei de cultură. Pentru început a fost invitat «să ia loc» secretarul comitetului executiv al Consiliului popular al sectorului, tov. Nicolae Rădulescu-Botică.

Și iată cum în modul cel mai simplu, fără ore de audiență, fără cereri, fără registratură sau alte formalități, se pot rezolva o mulțime de probleme, într-o

seară de audiență colectivă, cînd cetățenii întrebă și secretarul comitetului executiv răspunde și, în multe cazuri, rezolvă.

Cu spirit gospodăresc, cu o înaltă înțelegere a problemelor obștești și cu o lăudabilă ambiție de a transforma sectorul lor în sector fruntaș din toate punctele de vedere, cetățenii au ridicat probleme legate de buna desfășurare a comerțului, a circulației, a aspectului străzilor, a locurilor de joacă pentru copii etc.

Așteptările organizatorilor au fost depășite, fiindcă n-a fost doar o seară de întrebări și răspunsuri, ci o seară de muncă colectivă, concretă, din care s-au putut recolta multe sugestii foarte utile.

Actrița **JULIETA SZONYI**, Otilia fără enigme din filmul lui Iulian Mihu, «Felix și Otilia».

Fotografie de
S. STEINER

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Scintei 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIPARUL executat la Combi-
natalul poligrafic «Casa Scintei».

120 000 hectare irigate

Deși vremea nu e totdeauna prielnică, pe șantierul dobrogean de irigații Razelm a început construirea primului obiectiv hidroenergetic pentru stăvilarele de pe canalele 2 și 5.

Viitorul baraj așezat în calea apelor este destinat reglării fluxului de apă din Dunăre și din lacurile Zmeica și Sinoe. În plus, stăvilarul de pe canalul nr. 5 va dispune și de o ecluză pentru dirijarea spre mare a navelor pescărești. În același timp, pe șantierul primului sistem de irigații din cadrul complexului Dunavăț, lucrările se apropie de sfârșit. Numai acest ultim complex va asigura cu apă o suprafață de 2 736 ha. În final, amenajările din complexul de irigații Razelm vor asigura distribuția apei pe mai mult de 120 000 ha din zona de nord-est a Dobrogeii.

INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

47 000 de noi abonați telefonici

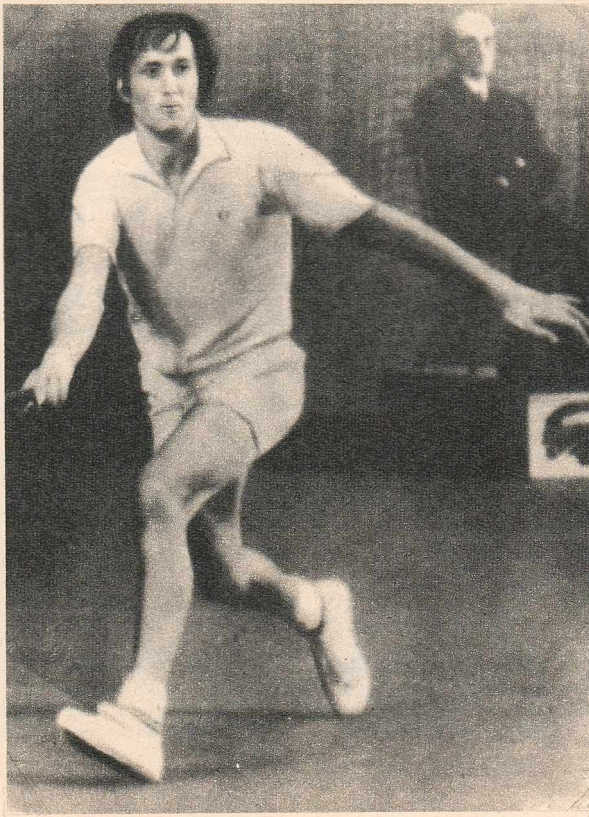
Șeful Departamentului poștelor și telecomunicațiilor, ing. Gheorghe Airinei, ne-a informat că, datorită finalizării unor importante investiții, anul acesta numărul abonaților telefonici a crescut cu 47 000. De reținut faptul că numai în București, la 31 decembrie numărul posturilor telefonice instalate în anul în curs va fi de 25 000.

— Despre ce investiții este vorba?

— În cursul acestui an, în vederea modernizării și dezvoltării continue a rețelei de telecomunicații, au fost puse în funcțiune centralele telefonice automate de la Odorheiu Secuiesc, Mangalia, Neptun, Plevna și Berceni din Capitală, s-au terminat lucrările de mărire a capacității unităților existente la Slatina, Arad, Tulcea, Timișoara, precum și a celei din cartierul Drumul Taberei. De menționat și faptul că fondurile alocate în această direcție au creat posibilitatea instalării, în numai ultimii cinci ani, a unui număr de linii telefonice egal cu cel existent în întreaga țară în 1961. Astfel, previziunile inițiale cu privire la creșterea traficului telefonic au fost simțitor depășite. Cu toate acestea, din motive de ordin tehnic — lipsă de numere libere în centrale — au rămas nerezolvate aproximativ 175 000 de cereri, mai ales în Capitală și în orașele Brașov, Ploiești, Cluj, Craiova, Slobozia, Miercurea Ciuc, Focșani și Sf. Gheorghe.

— Având în vedere această situație, ce măsuri se prevăd în actualul cincinal?

— Pentru satisfacerea cerințelor mereu crescânde ale populației și economiei naționale, numărul abonaților se va tripla în Capitală prin darea în exploatare a centralelor din cartierele Pajura, Colentina, Rahova și în Piața Victoriei. A început de asemenea construcția noilor centrale în localitățile Ploiești, Brașov, — cartierul Steagul-Roșu — Bacău și Mamaia. Se desfășoară într-un ritm intens extinderea celor de la Sibiu, Cluj, Alba Iulia, Tirgu Jiu, Giurgiu și Făgăraș. Ne pregătim ca pentru anii următori sistemul telefoniei automate interurbane să fie introdus și în alte localități, printre care Arad, Oradea, Tg. Mureș, Suceava, Predeal și Sinaia. S-a elaborat și un studiu pentru realizarea unui echipament electronic care va permite automatizarea serviciului telefonic 05 și a altora.

«**Ăsta e Năstase!**» — cum ar spune Ion Țiriac, prietenul lui... *Ăsta e Năstase, ale cărui loburi din sala Pierre de Coubertin din Paris ne tăiau răsufarea mai abitor decât acei oameni ai altii lumi din «Invadatorii».*

noi achiziții la biblioteca academiei r.s.r.

De curind, Cabinetul de manuscrise și cărți rare al Bibliotecii Academiei R.S.R. a intrat în posesia unor noi și interesante achiziții. Este vorba de achiziționarea unor acte domnești ce poartă pecetea lui Ștefan cel Mare (17 octombrie 1487), Radu de la Afumați (septembrie 1525) și un altul «dat» la 4 martie 1625 de Radu Mihnea. Lor li se adaugă un fond important de manuscrise privitoare la familia Sturza, de un larg interes social-economic, prin referirile ce se fac la diverse evenimente din secolele XVII-XIX. Au fost achiziționate de asemenea memoriile lui Matei Millo, strînse sub titlul «Memoarele mele». Colecția de corespondențe a Academiei s-a îmbogățit cu 152 de scrisori ale lui Delavrancea adresate fie familiei, fie prietenilor apropiați: Caragiale, Vlahuță, Ioan Rusu-Șirianu.

Toate aceste achiziții — ne informează tov. Marta Anineanu, șefa cabinetului de manuscrise și cărți rare — au o deosebită importanță, atât prin amănuntele pe care le cuprind, cât și datorită referințelor ce se fac la realitățile social-politice și economice ale vremii.

Fotografia noastră vă prezintă cele trei acte domnești însoțite de pecetele respective.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

cicerone

Într-una din nopțile mele trecute, de insomnie și tortură, m-am pomenit mistuit de dorul lui Cicerone. L-am căutat în cartea de telefon și la Teodorescu și la Teodorescu, așa cum semnează de peste patruzeci de ani, nu l-am găsit, și, atunci, la acea oră incertă, când e atât de tîrziu că începe să devină devreme, m-am așezat să-i scriu câteva rînduri de dragoste. Cine ar crede că omul ăsta doar cu trei ani mai bătrîn ca mine mi-a fost în anul 1928 dascăl de limba română la «Matei Basarab»? Un an mai tîrziu, eram colegi de pagină la «Bilete de papagal». L-am întîlnit de câteva ori în chilia din curtea «Eforiei», unde aplecat peste manuscrise trudea un om, despre care va trebui să scriu într-o zi cu penița muiată în lacrimă și în azur, fiindcă a fost un spirit de înaltă noblețe umană: Felix Aderca. Din același an 1929 am urmărit și citit tot ce a scris Cicerone, de la versurile de cleștar ale Cleștarului său, pînă la o poezie, ascultată acum câteva zile la radio, Zidarul. Cred că această poezie, citită de poet cu un glas intimidat, mi-a stîrnit, mistuitor, dorul de Cicerone.

Fiindcă opera lui, uriașă și încă nedescoperită, seamănă cu munca umilă, devotată, a zidarului cu mistria, ce așterne cărămida peste cărămida, fără ifose, izmeneli, trufii și aroganțe, urcat pe schele nu fiindcă vrea să se cațere, ci fiindcă acolo e locul lui, la înălțimi.

Lirica lui Cicerone, inimitabilă, lucrată cu migala artizanilor medievale și a alchimistilor arși de dorința schimbării metalelor nevrednice în aur, acoperă o arie vastă, de la poezia erotică, de o diafană transparentă, pînă la poemul social căruia poetul, fiu al unui mecanic de locomotivă, i-a infuzat moștenirea spirituală a părintelui său: mînia împotriva nedreptăților, o sfîntă ură neîmpăcată în contra tuturor vicțiilor ce scad și dezonorează numele de OM.

Fiindcă ăsta este Cicerone înainte de orice: OMUL. Drept ca un semn de exclamare, neîncovoiat de vicisitudini, dulce ca un copil ce abia a deschis ochii la viață, adolescent capabil de toate entuziasmele, fiindcă fără ranchiune și fără memoria lucrurilor urîte și nedrepte ce i s-au întîmplat în viață.

Și fiindcă rîndurile mele s-ar putea să-l mire sau să-i jignească modestia, vreau să-i dau o mîngiere. Le-am scris într-o noapte de insomnie și tortură. Cînd am terminat, cînd becul lămpii mele se confunda cu lumina ce bătea în fereastră, fericit de a mă fi gîndit la el, am adormit, zîmbind.

METAMORFOZA UNUI ORAS

Reportaj de F. URSEANU

Fotografii de S. STEINER

După o lungă călătorie prin Europa, trecând prin opt țări, trei capitale și nouă importante așezări urbane, bătrînul Danubiu salută din mers ultimul oraș pe care îl mai întâlnește în cale: Tulcea. Așa începe cu ani în urmă un reportaj apărut în paginile acestei reviste. Așa începe și acum. Numai că între timp în peisajul orașului de care vorbim s-au petrecut modificări importante: Tulcea a început să devină un centru urban modern, iar peste un an sau doi, așa cum se conturează, va face parte din constelația orașelor românești multilateral dezvoltate.

se naște tulcea de mîine

Ce se petrece de fapt în orașul de la porțile deltei? Exact ceea ce s-a întâmplat la Galați, la Suceava, la Piatra Neamț sau în atâtea alte orașe ale țării în acești ani de impetuoasă desfășurare a construcției socialiste: se construiește. Cu curaj și avînt. Buldozerele au ras, pur și simplu, tot ce era vetust și inutil, făcînd loc noului. La Tulcea s-au născut într-un tempo rapid zeci de blocuri de locuit, s-au deschis străzi, s-au construit piețe și hale noi, maga-

zine cu vitrine largi și elegante, școli de tot felul, clădiri pentru instituții administrative, pentru cele de cultură. În locul celor citorva hoteluri mizere a răsărit un adevărat «Intercontinental» cu zece etaje, modern ca înfățișare, confortabil în interior. De pe terasa hotelului privirea pătrunde pînă în adîncul deltei. Și era — ne mărturisește unul dintre gospodarii orașului — absolută nevoie de un asemenea hotel: prin Tulcea, în fiecare vară, trec zeci de mii de turiști din toată lumea care își petrec vacanța în fermecătorul ținut dintre brațele Dunării. Un alt hotel, tot atît de mare și de frumos, se va construi în anii ce vin.

Vechiul chei al portului, datînd din primii ani de după Războiul pentru independență, a fost înlocuit printr-unul nou, larg, modern, la care poate acosta orice fel de navă. Vechea gară a orașului, bătrînă de cînd lumea, a fost înlocuită acum două luni cu una nouă, a cărei formă sugerează o uriașă lotcă pescărească. Mai sus de ea s-a construit o gară de mărfuri, iar mai jos de ea, în acest cincinal se va înălța o admirabilă gară fluvială. Cu un an, doi în urmă, nu departe de port, s-a construit un antrepozit frigorific destinat depozitării peștelui, cu o capacitate de înmagazinare de 6 000 tone și cu un

chei de acostare a traulerelor. De atunci, Tulcea a devenit o bază a flotei românești de pescuit oceanic.

o piață pavată cu marmură

Orașul de la porțile Dunării continuă să fie un vast șantier de construcții — și la centru și la marginea lui. Cu oameni pe schele, cu macarale care împung cerul. Nu se ține seama, după cum am văzut, nici de frigul iernii, nici de vîntul care bate dinspre Dunăre. Tot ce e prevăzut a fi realizat în acest prim an al cincinalului trebuie terminat cu bine. În inima orașului, de pildă, se naște în momentul de față un nou și impunător ansamblu edilitar care va cuprinde clădirile destinate forurilor administrative locale, un palat al poștelor și telefoanelor, un nou «set» de blocuri de locuit și un supermarket. Tot acest ansamblu gravitează în jurul unei imense piețe care va fi pavată în întregime cu marmură albă și colorată, așa cum erau pavate piețele în orașele romane. Marmură se găsește aici chiar și la marginea orașului. Tot atît de frumoasă ca și cea de Carrara. Așa se explică faptul că Tulcea

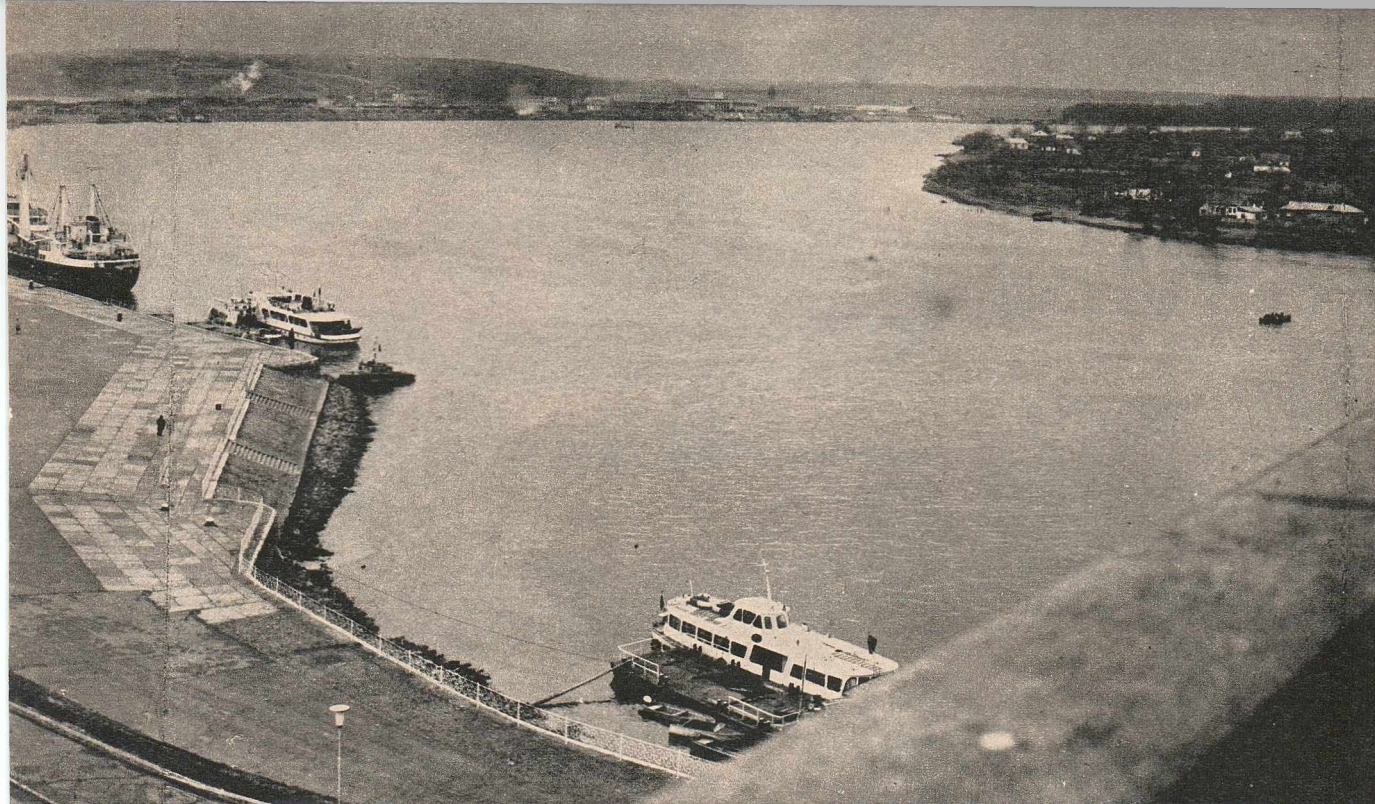
este unicul oraș din țară care încă cu zeci de ani în urmă avea trotuare pavate cu dale de marmură. Desigur, pavate ca pe vremea aceea, rudimentar. Piața — înfrumusețată cu șapte fîntini arteziene — va fi dominată de statuia ecvestră a lui Mircea cel Bătrîn, lucrare în curs de realizare a sculptorului Ion Jalea.

primarul orașului are cuvîntul

— Tulcea, așa cum se și vede, se modernizează din punct de vedere edilitar. Dorim să mai cunoaștem cum se dezvoltă și din punct de vedere economic, în special în domeniul industrial, ținînd seama de faptul că în actualul cincinal s-au alocat pentru orașul dv. investiții importante.

Întrebarea de mai sus am adresat-o tovarășului Ion Andronache, prim-secretar al Comitetului municipal-Tulcea al P.C.R., președintelui comitetului executiv al consiliului popular al municipiului.

— Tulcea — ne declară tovarășul Ion Andronache — a fost în trecut, după cum se știe, un oraș subdezvoltat, complet neglijat de regimurile bur-

țelor de producție pe tot întinsul țării — ne spune în continuare tovarășul Ion Andronache — a cuprins, bineînțeles, și Tulcea. Ceea ce va face ca încă în actualul cincinal, orașul nostru să devină un puternic centru industrial. În momentul de față, pe una din terasele care domină Dunărea se află în construcție o uzină de alumină, mai mare ca cea de la Oradea. Se conturează deja primele ei instalații exterioare. Avantajul amplasării unei asemenea uzine la Tulcea este mare: materia primă — bauxita — poate fi adusă până aici cu vapoarele. În acest scop, în apropiere de uzină se va construi un port mineralier. Pe aceeași terasă, alături de viitoarea uzină de alumină,

▶ **lată cum arată Tulcea de azi. Pe aceste locuri, cu un deceniu și ceva în urmă nu era decât un șir nesfârșit de case vechi și insalubre.**

▶ **Gara nouă (C.F.R.), inaugurată de curind. Priviți atent fotografia: suprastructura clădirii nu-i altceva decât o uriașă lotcă pescărească.**

gheze, întreaga activitate economică de aici reducându-se în acele vremuri la existența unor mici întreprinderi comerciale, a unor ateliere pentru prelucrarea peștelui, a pieilor, a lemnului. Așezat la Dunăre și la doi pași de mare — poziție geografică excelentă — orașul ar fi putut, de multă vreme, să aibă alt destin — lucru care nu intra în vederile vechilor regimuri politice. Ceea ce a condus la pauperizarea populației și la menținerea ei la un nivel cultural redus (o statistică ne arată că în primii ani de după primul război mondial peste 40 la sută din populația orașului era neștiutoare de carte — n.n.).

Importantele transformări pe care le cunoaște azi Tulcea se datoresc po-

▶ **Cu bastonul prin Tulcea. La ce s-o fi gândind oare acest patriarh al orașului? Probabil, la ce a fost și ce este azi orașul în care și-a petrecut abroape toată viața.**

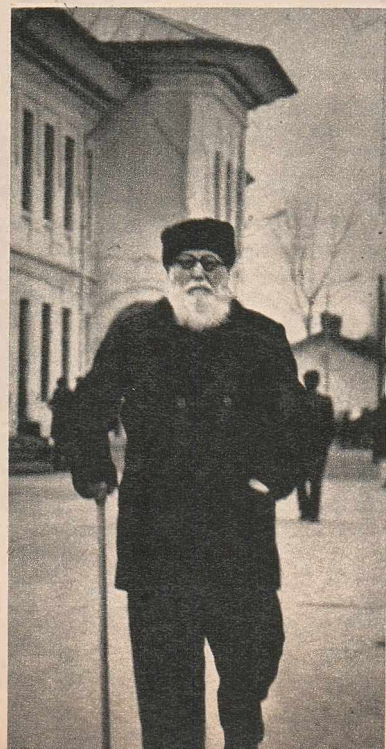
liticii bine chibzuite a partidului. S-a început cu crearea unor unități industriale, pe de o parte, pentru a se pune în valoare resursele și posibilitățile locale și ale deltei, pe de altă parte, pentru a angrena populația în activitatea economică. Așa s-au născut fabrica de conserve de pește și fabrica de conserve de legume și fructe. S-a mai trecut la dezvoltarea unor vechi ateliere de țesut covoare de tip oriental, foarte apreciate la noi și în lume; la crearea unui atelier de reparat nave și a unei fabrici de mobilă.

În acest cincinal

— Politica economică a partidului privind repartizarea armonioasă a for-

▶ **Cine nu o cunoaște azi la Tulcea pe tovarășa Maria Strimbeanu? Pentru merite deosebite în producție, pentru abnegație și devotament, tovarășa Maria Strimbeanu, maistră la Întreprinderea de industrializare a peștelui (fabrica de conserve de pește), a fost distinsă anul acesta cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste.**

se va construi, tot în acest cincinal — au și început de altfel lucrările de amenajare a șantierului — o altă unitate a industriei metalurgice: fabrica de feroaliaje, singura de acest fel din țară. Se va întinde pe 50 de hectare și va produce un «ingredient» foarte util fabricării oțelului cu calitate superioare. Tot în actualul cincinal, Tulcea va fi înzestrată cu o fabrică nouă de produse lactate, o fabrică de cherestea și cu un abator nou. În curând va începe punerea în valoare a unei bogății naturale a orașului: marmura.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, vizitând la 5 august Tulcea, ne-a sugerat că ar fi util dacă am dezvolta micul șantier de reparat nave, pentru ca aici să se poată construi vase pescărești cu capacitate mai redusă — până la 500 tone. Ideea am socotit-o valoroasă și

Au început să se profileze
instalațiile viitoarei
uzine de alumină
care se construiește acum
în zona industrială a Tulcei.

Pavată cu marmură,
această imensă piață
(citiți amănunte în text)
va constitui o mândrie a tulcenilor.

METAMORFOZA UNUI ORAȘ

sperăm s-o concretizăm. Tot în acest cincinal numărul navelor de pescuit oceanic, al traulerelor, se va ridica de la 15, câte sînt acum, la 36.

— Valoarea investițiilor în actualul cincinal?

— De trei ori mai mare decît cele din cincinalul precedent.

Firește — și cu aceasta se încheie convorbirea noastră cu primarul orașului — la Tulcea mai sînt multe de făcut: în problema canalizării, a apei potabile, a stră-

zilor, în cea a locuințelor. În cincinalul actual — ca să vorbim de locuințe — se vor construi 3 860 apartamente din fondul statului și alte 1 000 proprietate personală. Numărul lor va crește în viitor, ținînd seama de faptul că o dată cu industrializarea orașului, numărul locuitorilor va urca la 50 000, din care aproape 60% vor pune umărul la dezvoltarea economică și înflorirea în continuare a orașului. A orașului în care trăiesc și la care țin din toată inima.

Așa va arăta peste puțină vreme centrul orașului Tulcea. Explicații, în fața macheții, ne dau tovarășii Ion Andronache, prim-secretar al Comitetului municipal-Tulcea al P.C.R., primarul orașului (în mijloc), arhitect Ștefan Marinescu, directorul Direcției județene de sistematizare, arhitectură și controlul construcțiilor (stînga), și Ion Martin, prim-vicepreședinte al Consiliului popular municipal.

IUREȘUL CONȘTRUCȚIILOR STRĂBATE JUDEȚUL ILFOV

Paginile revistei noastre au fost ilustrate, adeseori, cu aspecte din activitatea unui foarte important sector industrial, și anume acela de construcții-montaj.

Urmărind în continuare rezultatele obținute în munca lor, ne face plăcere să prezentăm cititorilor pe constructorii din cadrul Trustului de construcții al județului Ilfov pe unul din numeroasele șantiere deschise în județul cu capitală de țară.

Ne oprim la Buftea.

Un oraș în plină dezvoltare în care se vor construi peste 3 000 apartamente. În partea de nord sînt în stadiu de finisare 600 apartamente din care 180 apartamente proprietate personală.

Se lucrează la centrala termică, la conducta de aducțiune pentru apă potabilă, creșă, un complex comercial, fabrica de pîine și altele.

Pe inginerul Simion Arivei, șeful de șantier, l-am găsit în febra răspunderilor îndrumînd și controlînd fiecare punct de lucru.

«...În afara complexului comercial, dat recent în folosință, în centrul orașului, vom construi în zona industrială o fabrică de vată cu termen de punere în funcțiune în 1972, o seră cu încălzire tehnică pentru culturi de roșii trufandale, iar pe malul lacului Buftea vom construi un complex turistic ultramodern».

Lucrările gata le descoperim singuri și fotoreporterul se grăbește să le imprime pe peliculă.

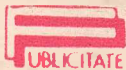
Blocuri noi, complexul comercial din orașul vechi cu magazine elegante și atrăgătoare, restaurant, cofetărie, complex de deservire (marochinărie, confecții, mobilă, artizanat etc.).

Ne întoarcem la București și nu ne rabdă inima să nu vedem și altceva construit de trustul județean.

Policlinica județeană din Șos. Pantelimon 292. O clădire impunătoare care adăpostește 14 servicii.

La sediul trustului din strada Icoanei 19, ingenera Florea Adriana, șeful serviciului tehnic, ne precizează: «Avem șantiere la Giurgiu, Urziceni, Oltenița, Căciulați, Buftea și în multe alte localități. Vă rugăm să le vizitați».

Am promis să răspundem invitației.

DESPRE GÎNDIRE ȘI NELINIȘTI

Reportaj-anchetă de Nelu IONESCU
Fotografii de Elena GHERA

Totul a pornit de la imaginea unui grup electrogen de 38 KVA, conceput și produs la Uzina de mașini electrice din București.

Pentru că privindu-i alcătuirea din bucăți de metal, din fire, din benzi izolante și mai știu eu ce alte, să le spun așa, lucruri, obiecte — vizibile, materiale, palpabile, sută-n sută concrete — am fost cuprins de curiozitatea de a vedea și nevăzutul sau, mai precis, de a descoperi gândirea omenească pe care o îngloba, pe care o reprezenta acel grup electrogen de 38 KVA.

Cu alte cuvinte, prozaic, am considerat gândirea umană, am socotit-o, pur și simplu, ca pe o materie primă. Pentru justificare, îl parafrazam în minte pe Marx: «o valoare de întrebuițare, un bun», un produs industrial adăugam eu, «nu are valoare decât pentru că în el se află, concretizată sau materializată, muncă omenească abstractă», gândirea creatoare a omului, a oamenilor.

Iar o întreprindere industrială trebuie privită ca un loc în care se gîndește. În care se gîndește în proporție de masă, în care se gîndește cu efecte industriale, atât la propriu cit și la figurat.

Apoi, au apărut întrebările. O sumedenie de întrebări. Pentru că întotdeauna se petrece așa cînd vrem să aprofundăm un lucru: năvălesc nedumeririle, semnele de întrebare, interogațiile de nuanță. Cu alte cuvinte, întrebările acelea aducătoare de neliniște; de acea neliniște care însoțește căutările; de acea neliniște care precede și asigură creația, progresul.

NELINIȘTEA CONDUCĂTORULUI

Primul pas făcut — la U.M.E.B. — în aplicarea practică a principiilor științei conducerii a fost înființarea comitetului de direcție, actualmente comitetul oamenilor muncii. Cu alte cuvinte, corect trebuia spus «neliniștea, grijile conducătorilor».

Apariția unui organism colectiv de conducere a creat posibilitatea analizării și îmbunătățirii metodelor de conducere, cu respectarea funcțiilor conducerii întreprinderii: de prevedere, organizare, comandă, coordonare și control. Totodată, antrenarea salariaților la procesul de conducere a întreprinderii, prin adunarea generală, care-și ține periodic ședințele, nu înseamnă altceva decât aplicarea practică a teoriei dinamice a grupurilor. De altfel și în cadrul ședințelor comitetului oamenilor muncii se aplică o serie de metode moderne de conducere, ca «Brainstorming»-ul, «Reuniunea panel» etc. În același timp se aplică și celelalte metode noi de conducere: pe bază de obiective, programată etc. Așa, de pildă, la baza previziunilor și a conducerii programate stau calculele efectuate anticipat pentru perioade ulterioare. Astfel, pentru stabilirea capacității uzinei, a necesarului de utilaje și forță de muncă pentru anul viitor, au început să se facă calculele necesare încă din luna septembrie.

Pentru reducerea nivelurilor ierarhice și a luării unor decizii mai rapide, cit și în vederea unei conduceri științifice, la începutul anului 1971 a fost definitivată o nouă schemă organizatorică a uzinei, avînd la bază cele cinci funcțiuni: cercetare-dezvoltare, producție, personal, financiar-contabilă și comercială — încadrîndu-se serviciile, secțiile, birourile, atelierelor de producție într-un mod judicios. În acest fel s-au obținut o serie de simplificări și posibilități de dirijare optimă.

În vederea studiului pieței și a obținerii unor date necesare previziunii s-a conturat, în cadrul serviciului export, activitatea de marketing, a cărei eficiență este ușor de prevăzută.

Obținerea unor date exacte și într-un timp minim, de către conducerea producției și a uzinei, va fi asigurată

Cheia succeselor colectivului de la U.M.E.B.: gîndirea colectivă.

printr-o stație centralizată de dispecerizare care urmează să fie dată în funcțiune la începutul anului 1972. Întrucît o conducere științifică implică o dotare cu mijloace moderne de calcul, s-au achiziționat numeroase minicalculatoare și mașini moderne de contabilizat și facturat. Pasul următor îl va constitui dotarea uzinei cu un calculator electronic.

Tot în acest an a luat ființă biroul de informatică, ale cărui sarcini sînt deosebit de importante pentru aplicarea științei conducerii. Un prim rezultat al înființării acestui compartiment constă în trecerea «pe calculator» a calculului salariilor pentru întreg personalul uzinei.

Fără îndoială, aplicarea științei conducerii în activitatea de zi cu zi a uzinei a fost ajutată și de faptul că toate cadrele de conducere au absolvit cursurile CEPECA.

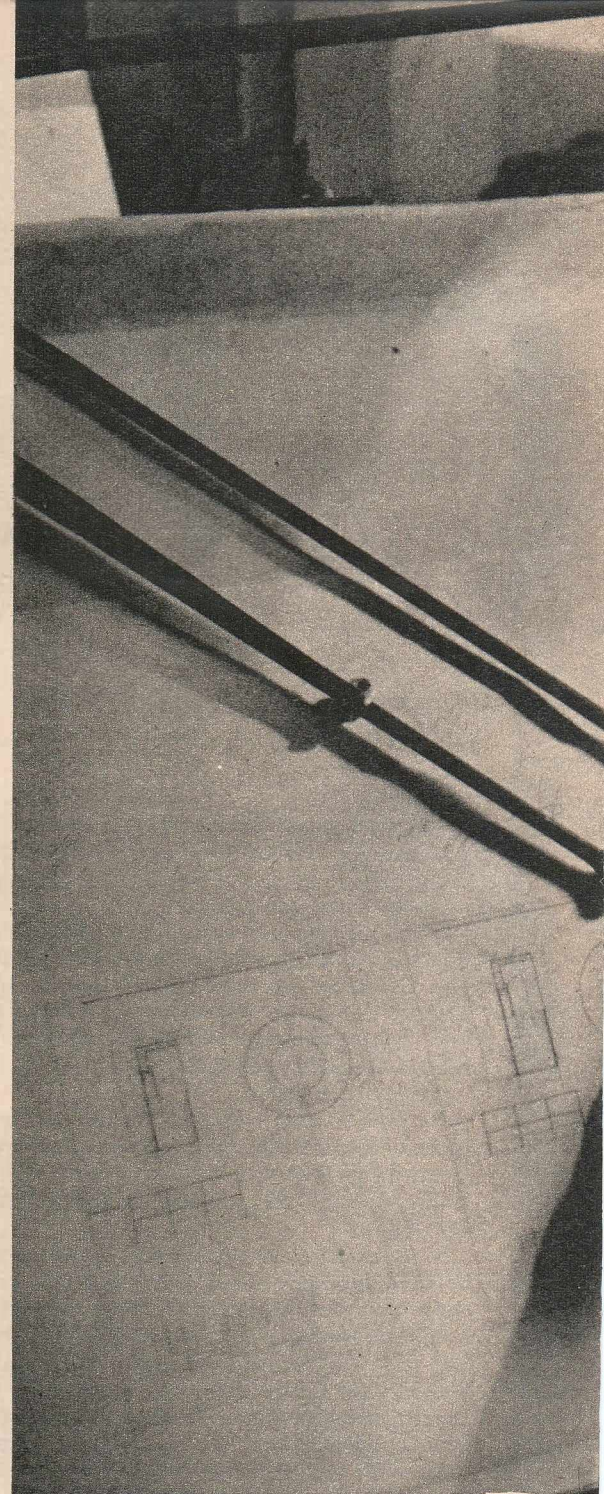
Rezultatele obținute pînă în prezent cit și cele prevăzute pentru viitorul apropiat atestă importanța pe care conducerea și întreg colectivul uzinei o acordă aplicării celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii mondiale.

NELINIȘTEA CREATORULUI

Nivelul ridicat de gîndire tehnică pe care colectivul U.M.E.B., fără îndoială, îl are este reflectat și în munca sa în activitatea sa, de invenție și inovație.

Este semnificativ faptul că, doar în decursul ultimilor cinci ani, specialiștii uzinei au obținut brevete pentru 30 de invenții, unele dintre ele deosebit de apreciate și în străinătate. Așa, de pildă, invenția «Procedee constructive pentru îmbunătățirea caracteristicilor generatorului de frecvență medie» a obținut medalia de aur la Expoziția de invenții de la Viena din 1969. Dintre inventatorii uzinei se remarcă tovarășii ing. Victor Bunea, ing. Alexandru Nistor, ing. Eugen Nicolescu, Constantin Răduț și Vasile Creța, care au obținut cele mai multe brevete de invenții.

Puternica activitate inovatorică din uzină reflectă preocuparea atît pentru realizarea de economii, cit și pentru obținerea unor produse calitativ superioare. Numai în decursul acestui an au fost înregistrate 246 inovații, iar economiile obținute în primele 11 luni ale anului, ca

Cifre care indică ritmul procesului de gîndire la U.M.E.B.: 500 de sortimente proiectate și fabricate în uzină pînă acum și alte 200 prevăzute pînă la finele cincinalului.

urmare a inovațiilor, depășesc 6,5 milioane lei. Din rîndul inovatorilor se detașează tovarășii Gheorghe Țau, Aurel Seiceanu, Alexandru Dumitrescu, Nicolae Panaitescu, Ion Vileanu și Alexandru Buzică.

Uzina dispune de un for tehnico-ingenieresc cu bună pregătire profesională, care s-a dovedit a fi capabil să conceapă produse ai căror parametri tehnici și economici sînt la nivelul celor mai bune și recente realizări apărute pe piața mondială. Grupurile electrogene U.M.E.B. de 38 KVA au greutatea specifică de 38 kg/KVA, pe cînd cele similare străine au o greutate de 47-52 kg/KVA. Și acesta nu-i decît un singur exemplu dintre cele multe care s-ar putea da, dacă am face o analiză, o prezentare, a tuturor produselor ce constituie obiectul întregului program de fabricație al uzinei.

NELINIȘTEA INGINERULUI

Activitatea de concepție este pusă în practică printr-o muncă de elaborare a tehnologiei de fabricație, care, împreună cu dotarea cu SDV-uri și utilajele adecvate este menită să asigure realizarea produsului conceput.

În afară de aceasta ingineria cea de toate zilele mai implică și o activitate continuă de ridicare a nivelului tehnic de fabricație, de modernizare a întregului echipament tehnologic și a dotării tehnice, care să asigure realizarea produselor la parametrii proiectați.

Activitatea ingierească din cadrul uzinei de mașini electrice s-a desfășurat pe linia permanentei introduceri de procese tehnologice noi, firește dotată cu SDV-uri și cu utilaje corespunzătoare. În această privință, dacă ar fi vorba de o revistă de specialitate, s-ar putea da, fără nici o exagerare, zeci de exemple.

NELINIȘTEA ÎNCEPĂTORULUI

Inginerii stagiați sunt repartizați în producție cu scopul de a cunoaște produsele uzinei în faza de fabricație. Ei sunt repartizați ca ingineri tehnologi la ateliere, bineînțeles ținându-se seama de specialitatea în care s-au pregătit în facultate. Acolo, stagiarii realizează multiple obiective:

Calculează capacitățile de producție, verificând prin aceasta posibilitățile atelierului de a realiza sarcinile de plan; urmăresc fabricația seriilor zero și, cu această ocazie, se pun de acord cu procesul tehnologic și cu îmbunătățirile aduse în timpul fabricației acestor serii; urmăresc îndeaproape procesul omologării SDV-urilor și al îmbunătățirii acestora; într-un cuvânt, ei au posibilitatea să cunoască și să aducă îmbunătățiri produselor aflate în fabricație, să îmbine singuri, direct, cunoștințele lor teoretice cu practica.

Sunt numeroși foștii ingineri stagiați care au avut rezultate bune în ateliere ca tehnologi, iar acum au rezultate foarte bune la serviciile tehnice. Iată doar câteva nume: ing. Nicolae Apostol, ing. Constanța Tamaș, ing. Vasile Zaharia, ing. Alexandru Vlaicu.

La U.M.E.B., uzina și stagiarii sunt de fapt doi beneficiari reciproci.

NELINIȘTEA PEDAGOGULUI

Uzina de mașini electrice se poate mândri cu o veche tradiție în privința muncii de perfecționare a pregătirii profesionale a tuturor membrilor colectivului său.

În fiecare an au fost organizate cursuri de perfecționare pe meserii a tuturor categoriilor de muncitori; în fiecare an s-au ținut numeroase conferințe tehnice pe cele mai importante teme ale procesului de producție; în fiecare an biblioteca tehnică a fost solicitată de peste 2.000 cititori care au cerut peste 3.000 de volume; de patru ani încoace întreprinderea a fost premiată pentru activitatea sa inovatorică.

O muncă deosebită s-a depus pentru elaborarea programelor de perfecționare.

Pentru perfecționarea profesională a muncitorilor calificați s-a pus accentul pe problemele practice cu o mare eficiență economică. Muncitorii au fost grupați în funcție de locul specific de muncă dar tematica lor a abordat și probleme comune specifice unor locuri învecinate de muncă. Maiștrii, care au și funcții de conducere la locul de muncă, urmează un curs de șase luni, în care specialiștii ai uzinei abordează problemele majore ale procesului de producție, pentru a-i ajuta să dobândească o vedere de ansamblu asupra procesului de producție și să poată aplica ulterior noutățile tehnice în domeniul lor de activitate. Pentru cadrele cu pregătire superioară s-au elaborat programe personale de perfecționare, individualizând la fiecare, în funcție de problemele specifice locului de muncă, problemele tehnice, teoretice și practice care urmează să fie abordate de aceștia în continua lor perfecționare profesională. O altă serie de ingineri și economiști din sectorul organizării producției au în elaborare studii tehnico-economice cu o eficiență economică imediată și studii de ergonomie cu aplicare directă în procesul de producție. Este astfel utilizat la maximum potențialul unor cadre specializate, cu o bogată experiență în uzină.

Totodată, s-a elaborat un plan de perspectivă pe cinci ani, care prevede cuprinderea eșalonată a întregului număr de salariați calificați ai uzinei la forme specifice de perfecționare prevăzând astfel o organizare elastică a pregătirii profesionale a tuturor cadrelor uzinei.

Pe viitor se va pune accent în elaborarea noilor programe de învățământ, pe studiul concret al problemelor ivite în procesul de fabricație, pe lărgirea cunoștințelor generale, pe popularizarea metodelor de muncă a inovatorilor frunțași, pe cunoașterea și introducerea operativă a tehnologiilor avansate, specifice fiecărei meserii în parte, cât și pe diversificarea cunoștințelor necesare cadrelor de conducere (maștri, șefi de serviciu, șefi de unități) pentru aprofundarea unor științe noi, ca știința conducerii, pedagogia conducerii, psihologia muncii, cibernetică, organizarea muncii, studiul diverselor metode de muncă etc.

NELINIȘTEA MEA

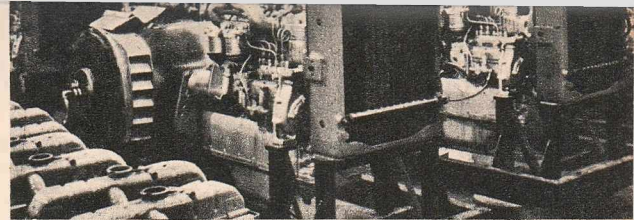
După atâtea lămuriri de loc rele, după atâtea informații îmbucurătoare, după ce am văzut cu ochii mei cum au răspuns specialiștii de la U.M.E.B. grijilor, neliniștilor lor, prin ce fapte, ar trebui să fiu liniștit. Înseamnă că acolo lucrurile merg bine, că acolo totu-i «în ordine». Și totuși neliniștea mea, căutarea mea, nemulțumirea mea, e drept într-o cu totul altă proporție, persista.

Pentru că la U.M.E.B. am găsit, ce e adevărat e adevărat, o unitate industrială productivă bine pusă la punct. Un colectiv de o calificare, o coeziune și o stabilitate, bune de dat exemplu. Un loc de muncă în care factorul gândire nu este de loc neglijat, ci, dimpotrivă, prețuit, cultivat. Dar să stabilim un lucru: în bună măsură, e firesc să fie acolo așa, pentru că uzina aceasta are o vîrstă la care tradiția își spune serios cuvîntul.

Și din această pricină și judecata, aprecierea, unei astfel de întreprinderi trebuie făcută cu un spor de exigență.

Concret, îmi îngădui să reproșez colectivului de acolo o timiditate în fața cercetării posibilităților, nu a tehnicii, ci a paratehnicului, a umanului. Să mă explic:

Există în această unitate, fără nici o îndoială, o conștiință a economicului. Cu alte cuvinte, oamenii cunosc

Să pornim de la imaginea unui grup electrogen de 38 KVA...

situația economică a întreprinderii și meditează, în cunoștință de cauză, asupra problemelor economice concrete ale uzinei. Și nu meditează steril, ci activ și aplicativ, fapt care, după cum am văzut, se reflectă fericit în înseși rezultatele muncii lor.

O întreprindere reprezintă un sistem complex de fenomene, relații și procese: tehnice, economice, ale comunicației, ale conducerii, ale științei, ale programării, dar și socio-tehnice, umane.

Factorul uman nu poate fi rupt din sistemul unei întreprinderi, ci, dimpotrivă — potrivit dezideratelor concepției socialiste — el trebuie situat în centrul ei, ca stăpîn al mijloacelor de producție și creator al tuturor valorilor. Factorul uman trebuie privit cu ochi tehnic, economic, dar și sociologic, psihologic și filozofic. La uzina de mașini electrice trebuie făcut ceva în plus, tocmai pentru dobîndirea, pentru amplificarea conștiinței umanului. O conștiință ridicată la un asemenea nivel încît toți membrii colectivului de acolo să poată — în chip obișnuit — să mediteze cotidian — tot în cunoștință de cauză, tot activ și aplicativ, ca în cazul conștiinței economicului — și asupra problemelor factorului uman din sistemul întreprinderii lor.

Altfel nu vor putea fi sesizate acele canale bine ascunse prin care se pierd nebanuit de importante resurse de inteligență omenească.

Există — de altfel, din păcate, nu numai la U.M.E.B. — o timiditate în fața paratehnicului. Lucrul e explicabil, oamenii au un profil, o pregătire specială exclusiv tehnică. Și atunci sigur că le este greu să aprofundeze probleme privind fenomenele microsocioale în întreprinderi; ale organizării sociale a întreprinderii; ale grupurilor umane formate acolo; ale acelor forțe psihologice și sociale, care apar la nivelul grupurilor mici, forțe care depășesc suma indivizilor luați separat, dar pe care trebuie să știi să le depistezi și să le captezi; ale corelațiilor între structura socială și cea profesională a întreprinderii; ale sistemului socio-psihologic specific; ale particularităților de stil ale întreprinderii și din punct de vedere sociologic. Și atunci, problemele aparținînd de sociologia întreprinderii, sociologia muncii, psihologia muncii, psihologia industrială, ingineria socială s.a.m.d. sînt socotite ca rezolvabile abia miine, abia în viitor. Un viitor nu imediat, ci cam imprecis.

Aș fi fost bucuros să-mi pot completa reportajul și cu alte capitole privind neliniștea, căutărilor, împlinirile și eşecurile sociologului, ergonomului, psihologului, biologului de la U.M.E.B.

Oare mai este mult pînă cînd sociologia ne va deveni o deprindere, o obișnuință, o componentă firească a stilului nostru de muncă?

ÎNTREBĂRILE

Gîndirea asigură, fără îndoială, beneficii; dar în ce proporții și din ce izvoare, din ce direcții? Cu alte cuvinte, prin ce? Printr-o abilită aplicare a științei conducerii? Mulțumită inovațiilor și invențiilor? A muncii de concepție? A ingineriei cea de toate zilele? A muncii calificate? Într-un cuvînt, specialiștii sînt judicioși, sînt eficienți, sînt optim folosiți? Dar cei începători, stagiaarii? Sînt puși să gîndească din prima zi, să rezolve problemele din prima zi, să fie folositori din prima zi? Sau, mai întii, sînt lăsați să facă o «bobocie» prudentă, la periferia meseriei, fără responsabilități, fără gîndire proprie, fără inițiative, fără acte de decizie? Și peste toate, ne lăsăm numai în nădejdea calificării inițiale, a muncii de rutină zilnice și a sclipirilor mai puternice sau mai slabe ale creierului personal sau ne preocupăm să înnobilăm permanent, prin studiu continuu, această materie primă de o categorie cu totul specială?

RĂSPUNSURILE

Ing. Constantin BÎRA, director tehnic:

«În Directivele Congresului al X-lea al P.C.R. privind dezvoltarea economiei naționale în perioada 1971-1975 se subliniază necesitatea concentrării și intensificării eforturilor de cercetare privind perfecționarea conducerii planificate a economiei naționale, perfecționarea metodelor de conducere a producției, folosirea celor mai noi date ale științei conducerii, ale tehnicii de calcul modern, creșterea eficienței producției pe baza perfecționării organizării, ceea ce a determinat și în Uzina de mașini electrice-București o activitate intensă pentru ridicarea nivelului calitativ al metodelor de conducere și organizare, obținîndu-se rezultate importante, concretizate în depășirea substanțială a indicatorilor de plan, reducerea prețu-

lui de cost al produselor fabricate și obținerea unor beneficii substanțiale».

Ing. Eugen NICOLESCU, constructor-șef:

«Dialogul permanent dintre teorie și practică formează elementul cel mai important în munca de concepție. Progresele și succesele tehnice pe care le-am obținut trebuie să fie explicate și prin conștiința socialistă pe care personalul din sectorul muncii de concepție o are. Măsurile administrative au rolul lor în asigurarea progresului tehnic, totuși noi considerăm că primordial este nivelul conștiinței socialiste, acesta fiind elementul ce face ca în permanență proiectanții noștri să dorească să obțină produse care prin performanțele lor să întrecă produsele realizate în țări dezvoltate din punct de vedere industrial».

Ing. Năstase STAN, șeful biroului tehnologic:

«Activitatea inginerescă în uzina noastră este de fapt o acțiune de concepție practică, mergînd de la asigurarea bazei tehnice a muncii productive pînă la studierea celor mai amănunțite mișcări legate de procesul de fabricație».

Ing. Marin GHINĂRARU, tehnolog-șef:

«Ingineria cea de toate zilele înseamnă gîndire permanentă în acțiune permanentă, cu alte cuvinte, o gîndire-fapt».

Ing. Călin NEAGU, șeful secției I producție:

«Din experiența anilor de pînă acum am ajuns la concluzia că perioada de stagiatură este de real folos, atît pentru tinerii absolvenți, cît și pentru uzină».

Mihai VASILE, șeful serviciului personal:

«În cadrul U.M.E.B. perfecționarea profesională continuă la toate nivelurile a tuturor salariaților este o sarcină importantă, de durată, a întregului colectiv de muncă al uzinei, la a cărei rezolvare sînt chemați să-și dea un aport substanțial toate cadrele cu pregătire medie și superioară în vederea găsirii unor forme de mare randament de ridicare a nivelului profesional al salariaților uzinei, astfel încît să se poată asigura realmente un înalt nivel tehnic, competitiv pe piața mondială, a tuturor produselor cu marca «U.M.E.B.»».

— CE-AI FURAT TU, MOCOFANE? — MI-AM FURAT VIAȚA MEA

Cinci momente importante parcurse în sens invers

MOMENTUL I — MISTERUL

Gara de Nord nu este prea aglomerată în timpul prînzului. Are chiar o anumită lumină pașnică a ei, și mai nostalgică și mai liniștitoare în zilele de septembrie. Puținele trenuri parcă pleacă de pe alte linii, ale altor gări, puținii oameni ce conduc la gară se desprind parcă ei înșiși de pe peronoale aurite, totul este frumos, fratern, tihnit. Nu sint huligani și vagabonzi, nu se îmbulzește nimeni, nu se dau palme.

Înșeligi siguranța acestui băiețandru care trece de la trenul de Craiova înspre trenul de Constanța, grăbit, fericit, căutându-și din priviri colegi cu care să călătorească, elevi de la școala ale cărei cursuri reîncep mâine, elevi de la liceul cu care el se recomandă atât de mîndru: *economic special*. Urcă în trenul accelerat, își găsește locul; în compartiment n-au sosit pînă acum decît un bărbat de 40—45 de ani și o fată de 18—19 ani (fiica lui probabil), care stau cu geamantanul pe genunchi și mîncînd; el le dă bună ziua — ceilalți mîncînd în continuare — își pune geamantanul în plasă, haina în cui și coboară pentru cîteva minute pe peron, cu aceeași preocupare obsedantă de a-și vedea colegi.

Un tînăr cară un geamantan greu, din carton presat. Ce-o fi în el? Se urcă în trenul de Cluj, găsește un compartiment liber, se așază. Este puțin supărat, n-a reușit la facultate, ar coborî să bea o bere, dar n-are în grija lui lăsa bagajul. Cîrînd se instalează însă și alți doi tineri, care merg se pare aproape, pînă la Ploiești — n-au bagaje — și un bătrînel. Acum, liniștit, tînărul tehnician candidat la studiile superioare pleacă pentru puțin timp să-și satisfacă setea.

L.D.D.R. poartă cu el mîndria calității de student la Suceava. L.D.D.R. cercetează cu demnitate figurile celor trei femei și a bărbatului vîrstnic instalați în compartiment pînă la sosirea sa, își așază geamantanul și agață fișul cu oarecare importanță, se gîndește la momentul cînd se vor dezgheța discuțiile, cînd își vor mărturisii ocupațiile, iar el va avea ocazia să le spună că e student, poate chiar va glumi cu cea mai tinărică...

la brusc hotărîrea să cumpere un baton de ciocolată, pentru orice eventualitate, și coboară din tren.

Acești tineri au intrat în Gara de Nord în zile diferite ale lunii septembrie.

Lor li s-a întîmplat însă un lucru comun. Cînd s-au înapoiat în compartimente, nu și-au mai găsit hainele și geamantanele.

MOMENTUL II — INDIFERENȚA

Tatăl și fiica din trenul de Constanța mîncau mai departe pe geamantan. Spuneau că a venit un tînăr care a luat obiectele, dar ei au crezut că este tot el — proprietarul lucrurilor și titularul locului.

Cei doi tineri din trenul de Cluj dispăruseră. Bătrînelul i-a auzit spunînd: «Hăi să ne mutăm în alt compartiment!» Au plecat, cu bagaje cu tot. Și cu geamantanul cel greu.

Femeile, toate cele trei femei, și bărbatul din trenul de Suceava făceau schimb de nedumeriri. Veniseră doi băieți. Unul a stat în ușă, celălalt a luat geamantanul. Dacă i-au întreat ceva? Nu, nu i-au întreat nimic. Au observat numai că unul dintre hoții avea pulover roșu.

Elevul a alergat la capătul peronului, candidatul nereușit a fugit după un milițian, studentul din Suceava...

Toate aceste masuri erau sortite eșecului pentru că hoțul sau hoții se îndepărtau în alta direcție.

MOMENTUL III — INUTILUL

«Am coborît pe partea opusă a vagonului, m-am strecurat printre trenuri pe alt peron și am ieșit din gară pe partea opusă, prin poarta de la podul Basarab. Am desfășurat geamantanul, conținea un flanel, o pereche de pantaloni, mai multe cămăși, acte, fotografii, o diplomă de elev... Am vîndut lucrurile în Piața Matache: pantalonii cu 40 de lei, flanelul cu 20, geamantanul cu 15 lei. Actele le-am rupt și le-am aruncat într-o cutie de gunoier».

«Am desfășurat geamantanul de față cu Manea. Conținea... Am rupt diploma și carnetul de muncitor calificat și le-am aruncat într-un W.C. Ce era să facem cu ele?»

«Geamantanul era greu. Observasem asta

de cînd am urmărit pe tînărul care s-a urcat în trenul de Cluj. Acum căutam să ajung cît mai repede cu valiza cea grea acasă la Manea. Acolo am desfășurat-o. Dar înăuntru nu am găsit decît două cămăși și o căciuliță din piele. În rest, valiza era plină cu cărți».

«Da, da. Are dreptate Barbu. În valiză nu erau decît niște cărți. Le-am aruncat, sigur că le-am aruncat».

MOMENTUL IV — RĂTĂCIREA

— Mă numesc Stan Manea, am douăzeci și unu de ani și sînt de loc din comuna Gheorghie Lazăr, județul Ialomița. Profesia mea e lăcătuș-mecanic. Am lucrat în secția de cazangerie a Uzinei de utilaj chimic «Grivița roșie», pînă în ziua arestării. Într-o zi, la începutul lunii septembrie, m-am întîlnit cu consăteanul meu Gh. B. și ne-am plimbat împreună. Atunci el mi-a povestit că merge prin Gara de Nord și fură geamantane. L-am întreat cum face și dacă mă ia și pe mine.

— Mă numesc Ion Mocofan, am nouăsprezece ani, m-am născut în comuna Băbăița, județul Teleorman. Am învățat opt clase plus trei profesionale și am devenit strungar, lucrăm la uzinele «Electrotehnica». Dar într-o zi a venit la mine acasă Gh. B., și mi-a adus o valiză furată. M-a convins să merg și eu să fur cu el din Gara de Nord. Cu Gh. B. mă împrietenisem mai înainte.

— De ce v-ați împrietenit?
— Așa. Umblam amîndoi.

— Mă numesc Gheorghie Barbu, am 19 ani, sînt de loc din comuna Gheorghie Lazăr.

— Ce studii ai?
— Opt clase plus trei — școală profesională.
— Unde lucrezi?
— La «Electrotehnica».
— Lucrezi și acum?
— Nu. Am lucrat. În luna mai mi-au desfășurat contractul de muncă.
— De ce?
— Nu știu.
— De cînd ai început să furi?
— Din luna martie.
— Cum?
— Într-o seară, mă aflam într-un parc și am auzit pe niște băieți necunoscuți mie că din gară se pot fura bagaje. Așa am început să fur și eu.

MOMENTUL V — PRECIZĂRI

Ceea ce nu știe Gheorghie Barbu, ori nu vrea

să știe, rezultă din caracterizarea făcută de uzină și atașată la dosarul de judecată: contractul de muncă i-a fost desfășurat pentru absențe nemotivate. Absențele care au început o dată cu frecventarea parcurilor și trasilor cu urechea la băieți necunoscuți, iar apoi au devenit profesie o dată cu «meseria» de hoț.

— Cît ciștigai pe lucruri, Barbule?
— Puțin.
— De ce-ți plăcea mai mult să furi decît să muncești?

— Eram mai liber. Mă sculam mai tîrziu dimineața (n.n.: fura în timpul prînzului).

— Ce-ai furat tu, Manea?

— Eu n-am fost cu el decît o dată.

— Dar tu ce-ai furat, Mocofane?

— Mi-am furat viața mea.

Ei bine, cum au putut acești tineri, care acum regretă, unii regretă sincer, alții spun că regretă, cum au putut să-și schimbe destinul vieții la o vorbă, la un tras cu urechea, la prima chemare?

«Am auzit»... «a venit»... «mi-a povestit»!...

Se pronunță în aceste discuții cuvîntul furt. Ne întrebăm nu cum de s-au încîrduit pentru comiterea de infracțiuni, nu cum de nu li s-a uscat mîna cînd au atins o valiză străină, «filajul» victimelor și înșelarea lor puteau avea pentru cei neisprăviți chiar vreo notă de mister, dar cum n-au crăpat de rușine atunci, la prima sugesție, la primul sfat de taină, cînd buzele lor au rostit și timpanele lor au auzit nedemnul îndemn «să furăm». Dacă atunci, înainte de a se vicia prin fapte, au avut îndrăzneala să gîndească strîmb, înseamnă că n-au supt o dată cu laptele mamei rușinea de a ciștiga ce nu meriți, că n-au învățat o dată cu alfabetul cit de grav e să încalci legile societății. Dacă un copil de la țară a putut să trăiască 10—15 ani într-o familie care se deștepta în zori să muncească umăr la umăr, fără a deprinde această obișnuință, dacă el a putut să-și «schimbe profesia» pentru a trăi mai «liber de muncă» și pentru a se «scula mai tîrziu», înseamnă că rătăcirea lui, rătăcirea lor a început mult-mulț mai devreme. Dacă puteau rupe, fără să le tremure mîna, acte obținute de alții după studii grele, nu este exagerat să deducem însăși lipsa lor de respect față de școală, dacă a găsi cărți într-o valiză echivală cu «lua plasă», înseamnă că n-au gustat niciodată, cu adevărat, bucuria cărții. De aceea credem că ei n-au rezistat primei tentații păcătoase. De aceea credem că pentru ei prietenia era egală cu capacitatea de a flana împreună.

Pentru că bagajele lor sufletești, valizile hoților de geamantane, au fost goale de la început. Sau... uitate acasă.

Sergiu ANDON

Eleganța și precizia unui ceas LONGINES domină toate schimbările modei trecătoare.

De vînzare la magazinele «Bijuteria» din întreaga țară.

Longines — cronometru oficial la Jocurile Olimpice de la Mînchen 1972.

LONGINES

ANTIGONA

A fost ori nu o criză adevărată, a trecut realmente printr-o perioadă de șovăială și de subrezire a personalității sale (care i-au clătinat prestigiul, rețeta de casă și ne-a lăsat și pe noi cu gustul amar al indoielii), fapt e că în această stagiune, în acest ceas tirziu al începutului de stagiune, Teatrul Mic și-a încordat forțele într-un imens gest de ambiție artistică și a dat exploziv dovada virtuților sale celor mai de sus. Cu aceeași actori ai săi, lăsați o vreme să amorțească în tristețe, cu același bun regizor, covârșit o vreme de atribuțiile directoriale, cu aceeași excelentă scenografă, dar cu un text în măsură să-i oblige a da *mult și totul*: «Antigona» lui Sofocle. La ora actuală, când teatrul nostru se zbate cu sinceritate în căutarea căilor de împlinire a rosturilor sale celor mai profunde, gestul montării uneia din splendidele creații ale geniului poetic omenesc, a unei tragedii grecești în care strălucește pînă la incandescență puritatea monumentalilor eroi ai antichității, e un gest care își asumă *toate meritele și toate riscurile*. E un risc să joci o tragedie sofocleană într-un teatru de buzunar, să o joci cu o trupă de actori care are prea puțin — sau de loc! — exercițiul interpretării clasice, a cadenței, ritmurilor și plasticii impuse de teatrul helenic, e un risc să chemi pe Sărindar un public și el neantrenat în receptarea acestui mare teatru. Dar e un risc inexistent — cum s-a și dovedit — cînd în această trupă există trage-dieni de frunte ai scenei românești, un Ionescu-Gion, și o Leopoldina Bălănuță, și o Olga Tudorache, cînd există aici febrila dorință a actorilor de a demonstra (fie chiar, să zicem, și în rolurile anonime ale corului!) că prestigiul inițial al Teatrului Mic — și marca sa de elită — nu a fost o chestiune de simplă vogă regizorală, de împliniri scenice răzlețe, ci s-a datorat unui mecanism teatral ce purta în sine toate premisele unor viguroase și mereu reînnoite izbînzi.

Ion Cojar a vrut și el să demonstreze că dacă directoratul trupei nu i-a priit, el rămîne un regizor care ne poate răscoli în egală măsură cu Sofocle și cu Paul Everac, și a făcut-o și de astă dată cu profesionalism distins, dar mai ales cu eleganță clasică, și un calm, o finețe de o modernitate desăvîrșită. În spectacolul său el s-a mulțumit doar să sugereze grația și noblețea de basorelief a corului, dar l-a despovărat de recuzita violent «de epocă», de perucle și bărbile cirionțate (e drept că l-a cam lipsit, uneori, și de necesara poezie a sincronizării perfecte a vocilor și mișcărilor!), l-a îmbrăcat, cu voia scenografei Adriana Leonescu, în neașteptate costume de un negru funerar (contrazicînd albul clasic al costumății antice, dar întregînd prin aceasta dramatismul întunecat al întîmplărilor), a lăsat Antigonei, și lui Creon, și Ismenei, și lui Hemon, chipurile și pieptănăturile de fiecare zi ale interpreților lor. Dar acestea au rămas doar elementele exterioare, auxiliare, ale interpretării de azi, aici, la noi, de noi, a tragediei sofocleene, care nu mai poate mișca spectatorul de azi prin exact aceleași linii de forță care răscoleau spectatorul de atunci. Superbului eroism al Antigonei — Leopoldina Bălănuță, personaj statutar asemenea cariatidelor de pe Acropole, dotat cu un unic și fierbinte crez (acela de a-și înmormînta fratele lăsat pradă corbilor), crez pentru care își jertfește conștient viața, imensei simplități incandescente dar liniară a caracterului ei, spectacolul lui Cojar îi opune evoluția zbuciumată a lui Creon — Ionescu-Gion, cel care înțelege că a greșit, și-și pleacă fruntea, zdrobită de simțămîntul culpabilităților, în țărîna. Dacă grecii antici iubeau și urmăreau cu voluptate mai ales personajele fanatic neclintite, sensibilitatea modernă e mai aplecată asupra marilor mișcări și prefaceri interioare; și poate de aceea noi rămînem după spectacol mai ales cu obsesia figurii spiritualizate pînă la durere a lui Ionescu-Gion, a tonalităților profunde ale vocii sale, a trăirilor sale zguduitoare, cu imaginea aceluia monument al durerilor și vinovățiilor omenești, care a fost, în interpretarea lui Gion, Creon. Asta nu înseamnă că Antigona Leopoldinei Bălănuță nu a fost plămădită în același creuzet al miracolelor scenice, că ea nu a izbutit să ne convingă cu aceeași forță copleșitoare de adevărul, omenescul și necesitatea gestului ei nebun și sublim, ce înfrunta legea cetății intru-chipată de voința lui Creon. Șoaptă, cutremurare, țipăt, resemnare, credință, toate se împletesc în jocul ei, într-o tensiune interioară căreia numai Leopoldina i-a deslușit tainele.

Într-un spectacol în care Ion Marinescu acceptă rîndul doi din cor (și-l vezi tot timpul, ca pe un far, luminînd de acolo), în care Olga Tudorache acceptă o simplă apariție în care nu face decît să asculte niște vești înfiorătoare (dar cum știe să le asculte!), într-un spectacol în care Const. Codrescu și Vasile Gheorghiu fac din micile lor scene mari momente de artă, iar luminile lui Titi Constantinescu (un mănunchi de reflectoare ce se mișcă, asemenea soarelui, pe cerul scenei) își joacă expresiv propriul lor rol, într-un asemenea spectacol nu te poate dezamăgi adînc și definitiv faptul că Hemon și Ismena (N. Pomoje și Monica Ghiuță) nu au avut parte de întreaga strălucire ce li se cuvenea. Cel mult te poate dura. Dar nu-i nimic: se mai întîmplă în viață.

Sanda FAUR

Drumul Antigonei (Leopoldina Bălănuță) spre ținuturile lui Hades.

SISTEM ȘI SOCIETATE

de Henri WALD

Cibernetica și teoria informației, lingvistica și teoria comunicației au ajuns, în cele din urmă, să impună metodologia structurală tuturor științelor despre om.

Era de așteptat ca, la un moment dat, valabilitatea incontestabilă a analizelor structurale să determine apariția unei noi filozofii. Structuralismul este filozofia unei societăți în care tehnica amenință să scape de sub controlul valorilor, în care relațiile sociale amenință să absoarbă individualitatea umană, în care determinismul amenință să se transforme în fatalitate. Structuralismul, idolatrînd sistemul în dauna elementelor lui componente și calculul în detrimentul idealurilor, este o filozofie a resemnării în fața dezvoltării tehnico-birocratice a capitalismului contemporan. «Epoca noastră — observă Erich Fromm — a găsit un substitut lui Dumnezeu: *calculul impersonal*. Acest nou Dumnezeu s-a transformat în idol căruia toți oamenii pot fi sacrificați».

Structura este un sistem de organizare în care părțile sînt total subordonate întregului și care, de la un anumit stadiu al evoluției, se conservă și se dezvoltă autoreglîndu-se prin retroacție. Însă, cu cît sistemele de organizare sînt mai complexe, cu atît mai puțin pot fi reduse elementele componente la relațiile dintre ele și proprietățile părților la însușirile întregului. Cînd elementele sistemului sînt *oameni* — singurele ființe capabile, datorită mijloacelor de producție și comunicare, să furnizeze mai multă informație decît au primit — atunci raportul începe să se răstoarne: sistemul devine din ce în ce mai subordonat elementelor. Oamenii nu sînt exemplare similare ale unei specii zoologice, ci unicate diferențiate ale unei comunități sociale. De aceea, în ultimile zece mii de ani, societatea omenească a trecut prin cinci orînduiri, în vreme ce stupul de albine are aceeași structură. S-a calculat că numărul zestrelor ereditare posibile ale omului este de ordinul $10^{2-100.000.000}$, număr care depășește, probabil posibilitatea oamenilor de a-l realiza. Deci, fiecare dintre noi este o ființă unică și originală nu numai prin istoria sa personală, dar și prin constituția sa biochimică. Nimeni n-a avut și nu va avea vreodată sunetul vocii mele, grația scrierii mele și felul meu de a gîndi. Spre deosebire de elementele care alcătuiesc o structură naturală, individualitățile umane, prin interogativitatea, negativitatea și creativitatea gîndirii lor, și-au cucerit nu numai libertatea de a înțelege direcția în care evoluează societatea, dar și libertatea de a interveni pentru a o menține în slujba aspirațiilor umane. Trebuie depășit atît ego-centrismul primei faze a capitalismului, cît și socio-centrismul ultimei lui faze și construită o orînduire în care dezvoltarea societății să ducă la dezvoltarea fiecărei individualități. Orînduirea socialistă, cea mai complexă din istorie, nu se poate dezvolta fără dezvoltarea puterii spirituale a individualităților ei. Societatea socialistă, în care «cîștigarea» existenței va fi înlocuită, la un moment dat, cu «trăirea» existenței, nu se poate autoregla fără intensificarea vieții sufletești a membrilor ei. Mai mult decît oricare altă orînduire, socialismul progresaază nu numai prin trecerea de la îmbogățirea vieții exterioare la îmbogățirea celei interioare, dar și învers. O nouă societate are neapărat nevoie de o nouă mentalitate. Rolul conștiinței este și mai decisiv într-un moment al istoriei în care dezvoltarea electronică a tehnicii amenință să hipertrofieze confortul material în paguba efortului spiritual.

Cibernetica nu poate forma decît supertehnicieni cu o imensă putere cerebrală, dar nu este de resortul ei să formeze oameni capabili să orienteze această putere, să domine tehnica prin înțelegerea lor, să mențină mijloacele sub controlul scopului suprem al omului: *omul însuși*. «Alt fel spus — scrie Georges Friedmann — în fața ciberneticii, etica, domeniul spiritului, păstrează drepturile sale depline, cu atît mai exigente cu cît tehnica este mai perfectă». În conducerea orînduirii socialiste, deciziile nu pot fi luate numai pe baza prelucrării matematice a informației senzoriale. Ele trebuie să țină seama și de prelucrarea etică a informației afective. Ca teorie, socialismul s-a constituit prin trecerea de la utopia la știință, dar ca orînduire, socialismul se construiește și prin trecerea, fie și intermitentă, de la știință la «utopia»... Fără idealuri, care depășesc rezultatele diverselor analize structurale, n-am fi capabili să transformăm viitorul în prezent și viitorul n-ar fi altceva decît un trecut proiectat. Analiza «sistemică» a societății omenești este necesară, dar nu este și suficientă. Metodologia structurală va fi cu atît mai insuficientă cu cît societatea umană va fi mai diferențiată în personalități capabile să îndrepte mersul istoriei, să restabilească echilibrul, mereu stricat, între om și propriile sale creații.

cinci generații

Cinci reprezentante a cinci generații reunite în localitatea Lavino di Sopra (Italia) cu prilejul nașterii celui mai nou membru al familiei. De la stînga la dreapta: micul Massimo, mama lui, Daniella Balloti Castagnini (16 ani), bunica, Ana Castagnini Alvisi (38 ani), străbunica, Laura Castagnini Scandellari (56 ani) și stră-străbunica, Assunta Scandellari Pozzi (85 de ani). Declarația acesteia e plină de optimism: «Aștept cu nerăbdare să-l văd și pe fiul lui Massimo»...

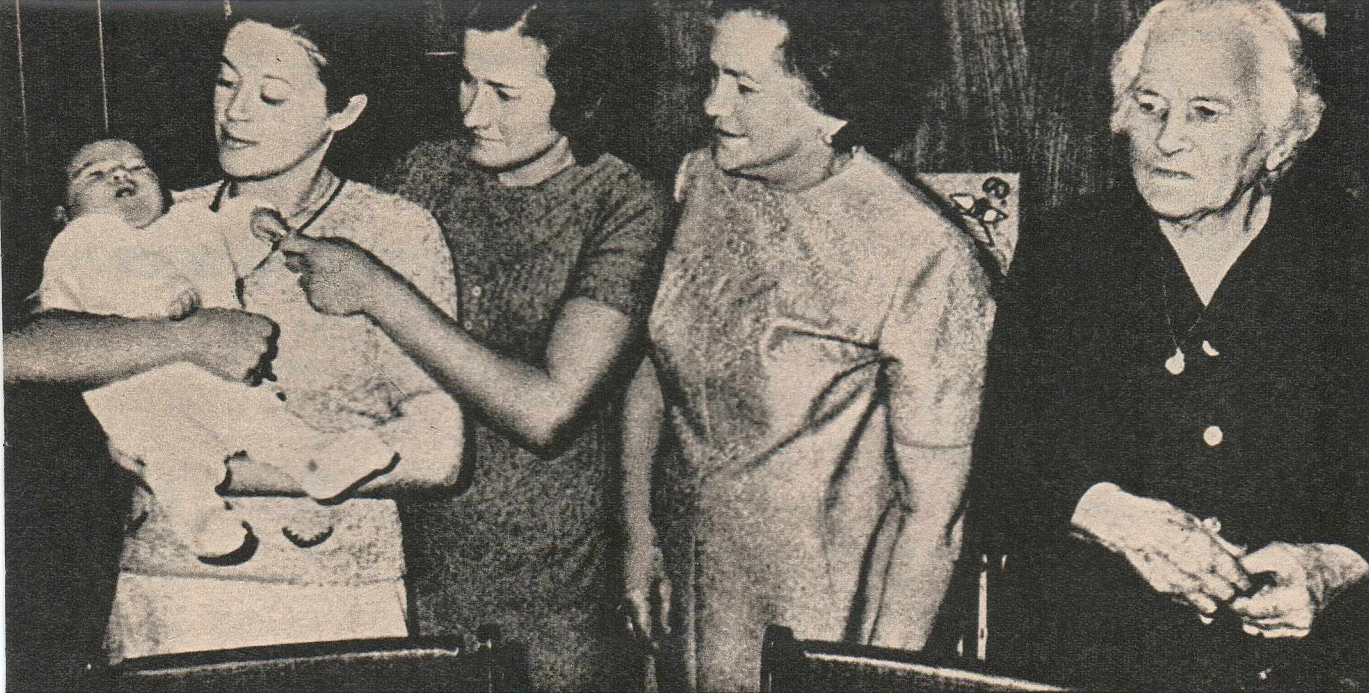
regina gîștelor...

...adică nu chiar regina, ci — în ton și cu moda — «Miss crescătoarea de gîște». Este titlul care se acordă anual la târgul de gîște din Koevorden, în Olanda, celei mai harnice și mai pricepute crescătoare din țară. Pe anul 1971, gloriosul titlu a revenit domnișoarei Grietje Meppelink, pe care o vedem fotografiată cu cîteva dintre nevinovatele ființe care au fericit-o.

asa că toată lumea e mulțumită...

Micuța Sven (6 ani) din Eskilstuna, o localitate mică din sudul Suediei, s-a săturat de banalitatea derdelușului și a echipajului cu cîini. E mulțumită deci că a găsit această soluție originală. E mulțumită și purcelușul care — speră el — pe baza noii sale funcții va fi scutit de festivitatea nu prea agreabilă a sarmalelor. Dacă speranțele lui se vor adeveri, înseamnă că a avut cu adevărat un noroc borcesc.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

OBRAZUL SUBȚIRE CU CHELTUIALĂ SE ȚINE

Am văzut mulți oameni cu obraz fin. Am admirat mulți domni, de asemeni — în aceeași măsură — și multe doamne cu obraz subțire. Credeam, naivul, că obrazul subțire e un dar al naturii... Nu mă gindeam că un asemenea obraz catifelat costă o avere. Nu mă gindeam că unii s-au ruinat, au împrumutat în dreapta și-n stînga, numai să le rămînă obrazul subțire.

Obrazul cu pricina nu era cine știe ce subțire, dar, oricum, cînd am văzut în ce datorii s-a înglodat omul ca să-și păstreze tenul, m-am îngrozit. Vai de mine și de mine... Mi-am dat seama de adevărul pînă atunci ignorat sau disprețuit... Da! Obrazul subțire cu cheltuială se ține. Pentru așa ceva trebuie bani, nu glumă... Un ten perfect poate ruina și-un miliardar...

Desigur, aici nu e vorba de ten... E vorba de subțirimea filozofică a obrazului. E vorba de finețea lui mondenă... Aici apa de ploaie n-are nici un efect, aici e nevoie de o groază de bani. Se pune deci întrebarea firească: pentru ce trebuie chiar atîta bănet? Așa scump să fie un obraz subțire?! Mi s-a explicat și mie de către exigenții proprietari ai acestor catifelte obrazuri, și pînă la urmă m-am edificat.

Noțiunea de obraz e foarte largă. Cu cît o interpretăm mai la figurat, cu atît sîntem și mai aproape de adevăr... Prin obraz se înțelege vilă la mare, vilă la cîmpie, profesor de judo, cosmetică, mașină elegantă, valet cu studii universitare, concedii foarte plăcute, ei, toate astea costă bani frumoși. Prin obraz subțire nu se înțelege etică, ci mașină. Așa că indivizii cu pricina, obsedați de obraz, nu știu de unde să mai scoată bani. Și pe căi legale, și pe căi mai puțin legale. Obrazul se cere zi de zi întreținut, el nu vrea să știe de nimic. Nu-i dai ce vrea, imediat capătă riduri. Și apoi ține să-și păstreze rangul... Să fie un obraz mai subțire ca el? S-aibă altul o vilă mai frumoasă mobilată ca a lui? Nu. Mai bine moartea, mai bine sfîrșitul...

Am descoperit taina cea mare... Ca să-ți păstrezi cu atîta îndîjire un obraz atît de fin și de costisitor trebuie să ai de fapt un obraz neînchipt de gros... Altfel, nu se poate.

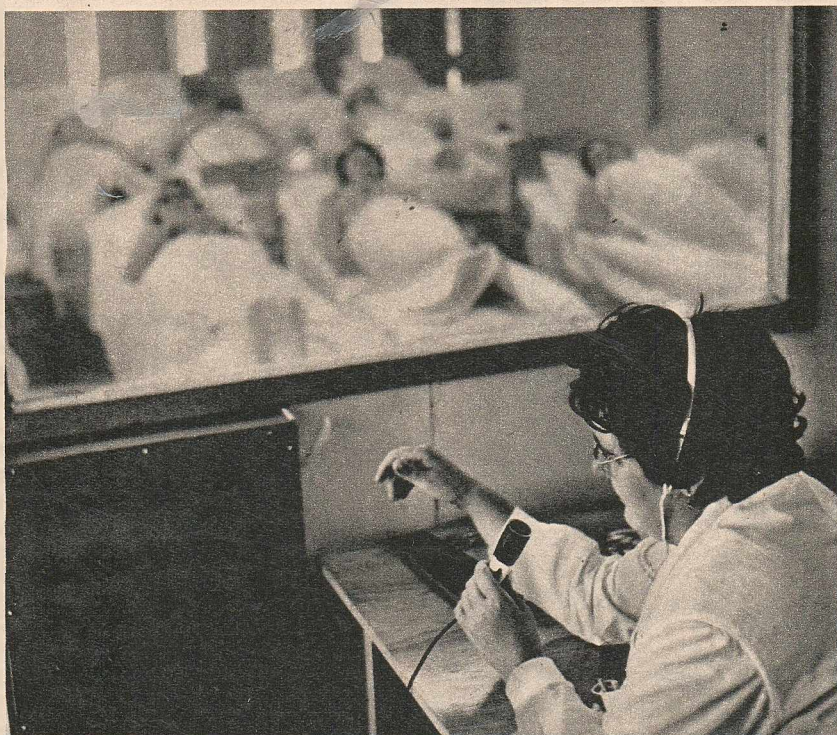
◀ în numele lui cronos

S-a deschis la Lausanne, centrul mondial al ceasornicilor, cea de-a 30-a expoziție de ceasuri și bijuterii. Presupunem că e ceva de văzut acolo, chiar dacă n-ar fi să ne luăm decît după cele trei modele de față...

◀ samurarii secolului XX?

Ultima modă japoneză în materie de lupte sportive se cheamă «kendo» și necesită o costumație specială: adversarii sînt înarmați cu lănci zdravene confecționate din tulpini de bambus și sînt protejați cu armuri făurite din piele groasă cu armătură tot din bețe de bambus, în mîini purtînd mănuși care aduc cu cele folosite de jucătorii de hochei. Regulile luptei sînt foarte simple: care-l altoiește mai țeașpîn pe adversar, cîștigă!

muzica—
dușmană
a suferinței
omenești

Interesante experimentări în tratarea, cu ajutorul muzicii, a maladiilor cardiace și ale sistemului nervos central au loc într-un sanatoriu din stațiunea balneară sovietică Alșuta. În cabinete psihoterapice dotate cu aparataj medico-muzical de înaltă tehnicitate se urmăresc efectele, uneori uluitoare, ale muzicii asupra oamenilor în suferință. Evident, nu orice muzică...

te
le
gra
me

- Regizorul american Richard Fleisher, în colaborare cu scriitorul John Osborne, realizează un film inspirat de biografia lui Martin Luther.
- Protagonistul viitorului film al lui Jean-Pierre Mocky va fi Alain Delon.
- Leonard Whiting, interpretul lui Romeo din ecranizarea lui Zeffirelli, filmează sub conducerea lui Bernard Borderie o peliculă de aventuri intitulată La război ca la război. Din

distribuție mai fac parte Sylvie Fennec, Curd Jurgens și Silvia Dionisio.

- Geraldine Chaplin (foto 1) turnează la Madrid. Regizorul spaniol Pedro Olea a solicitat-o pentru filmul Casa fără poartă. Scenariul aparține scriitorului mexican Jose Augustin.
- Alberto Sordi deschide genericul comediei intitulate Sergentul Alberto Sordi, o coproducție italo-sovietică ai cărei autori sînt regizorul Gheorghe Danelia și scenaristul Cesare Zavattini.
- Robert Redford (foto 2), George Segal, Zero Mostel și Ron Leibman sînt interpreții filmului Stîncă încinsă al lui Peter Yates (realizatorul lui «Bullitt»).
- O satiră corosivă la adresa suprasolicitatului «American way of life» («modul de viață american») se anunță a fi Războiul dintre bărbat și femeie, comedie cu Jack Lemmon, Jason Robards și Barbara Harris. Pe ecran, replicile actorilor vor fi prelungite de inserturi desenate de celebrul James Thurber.
- Pierre Etaix a răspuns bucuros invitației lui Jerry Lewis de a juca într-un film al acestuia din urmă.

12 oameni furioși

E film de cameră și totuși spectaculos ca «Waterloo». E dramă de idei și totuși te ține cu sufletul la gură ca cel mai diabolic polițist al Agathe Christie. Nu descoperi «criminalul», ci doar criminalii — virtuali. Mai mulți. 11 contra 1. Împiedicați să comită crima de un apărător care se angajează în ultimul moment în luptă cu o armă albă: indoiala. De un nebun care aruncă o piatră. Un jurat care în loc să rostească verdictul «vinovat», susținut de ceilalți 11, îndrăznește să-și exprime o bănuială: că toate probele sînt sau mai degrabă ar putea fi false. Pe teoria speculativă — ce ar fi dacă. Și asta într-o justiție care fetișizează faptele, în care pînă și filozofia — cînd se ajunge la ea — e pragmatică. Da, desigur, America de azi era cel mai bun ring pentru pasionantul meci intelectual pe care-l desfășoară, cu o rară inteligență a spectacolului, Sidney Lumet. Regizor călît la școala micului ecran, adică la școala esențelor, a tensiunilor pe careu redus. A conflictelor îngrămădite în patru pe patru. Adică în încăperea noastră cea de toate zilele, în camera noastră de jurați interiori.

De multă vreme nimeni n-a mai îndrăznit să ne supună unui tir concentric, cu explozii dirijate, cînd într-un colț al sufletului cînd, prin ricoșeu, într-altul. Am mai întîlnit o prejudecată rasială într-un film, una socială într-altul, dar aici sînt strînse atîtea prejudecăți la un loc, sînt puse sub focul artileriei

PE ECRANE:

Henry Fonda,
apărător înfocat
al cauzelor drepte.

Unchiul Vanea (Innokenti Smoktunovskii)
și Sonia (Irina Kupcenko)
rămân să ducă mai departe greul.

de Alice MĂNOIU

unchiul vanea

de Magda MIHĂILESCU

doar într-o oră și jumătate de spectacol, încît simți că te sufoci o dată cu jurații, strălucit încolțiți de personajul lui Henry Fonda. Acest cavaler al adevărului pe care-l descoperă treptat, o dată cu noi, nu-l deține din capul locului, ca atoateștiutor. O demonstrație de umanitate cîștigată prin inteligență și sentiment, ambele rarism imbinat cu atîta forță psihologică. Filmul lui Lumet nu e speculație de idei, ci de conștiințe. Mobilizare morală generală a sălii întregi chemate să limpezească cazul. Dar nu cazul falsului criminal, ci cazurile celor gata să trimită din usurintă, sau de a condamna, la moarte un nevinovat. Pentru că sînt 11 «cazuri», cu Fonda 12, și el gata să greșească uneori, ca oricare dintre noi. De aceea ne ține ca într-un clește acest film «clasic», construit după toate canoanele de timp și spațiu, cu aparatul plasat într-un punct fix, afurisit anchetator de conștiințe, ca un ochi critic deschis asupra unei societăți întregi. Un ochi care stimulează în noi reacțiile etice, cînd ne aruncă în arenă pe rînd aceste animale pline de prejudecăți, și prin asta gata să devină singeroase. Filmul lui Lumet e ca un duș scoțian ce ne activează circulația creierului și sufletului totodată. Cînst regizorul care ne forțează să acceptăm nobila lui provocare. Și să intrăm, o dată cu el, în arena disputelor. Arena celor realmente curajoși.

Într-o casă ce pare părăsită sau ocolită, ochiul aparatului alunecă peste o sufragerie goală, trece pe lîngă un samovar uitat, înregistrează o mașină de cusut, inutilă, o găleată cu o mătură alături; lucruri încremenite de care oamenii nu s-au apropiat de mult, se vede bine. Simțim că pe aici se calcă totdeauna în grabă și cu silă, că nici o mîna nu s-a oprit să mîngîie un obiect.

Avem încredere în aparatul ce continuă să se tîrască în încăperi cenușii, cu podele acoperite de ziere, răvășite, se pare, de vreo furtună, deci undeva trebuie să existe o fereastră deschisă și începem să o așteptăm, încă din primele minute, pentru că deja «nu ne mai aiunge aerul».

Iată cel dintîi contact, aproape înfricoșător, cu filmul acestui mare cineast pe nume Andrei Mihalkov-Koncialovski care vizualizează, magistral, senzațiile. Am crezut că numai la o primă «vizionare» filmul te împinge să vezi zăpușeala, așa cum alții văd idei. Privit însă și a doua, și a treia oară, *Unchiul Vanea* îți aduce stropi de sudoare pe frunte. Cu cît descoperi mai multe ferestre deschise cu atît îți dai seama că eroii lui Cehov stau mai tot timpul lîngă un ochi de geam, foarte rar pe un scaun la o masă. Cum bine spunea cineva, din acest film a fost alungat aerul. Speranța că barometrul — insistent prezent pe ecran — ar putea indica și altceva decît secetă este tot atît de fragilă ca și momentul de

echilibru instalat, pentru scurt timp, în casa profesorului Serebriakov, acoperiș al destinelor ce-și consumă tragedia inutilității. Înșelat, umilit și mînat în afara nădejzii, Vanea distruge liniștea aparentă, mincinoasă; pentru el nu există «vreme frumoasă», ci doar «vreme bună să te spînzuri», el singur are curajul de a se întreba răspicat «ce să fac cu viața și cu dragostea mea», iar în fața acestor vorbe chinute, frazele înaripate ale doctorului Astrov («la om totul trebuie să fie frumos...») par un leac în care nici el nu crede foarte tare. De altfel, cu o ironie tristă, Koncialovski l-a obligat pe erou să-și spună replica la masă, printre două înghițituri. Nu este singura deplasare de accente pe care o operează cineastul, poate spre supărarea celor care nu acceptă ca Cehov să fie citit în mai multe chipuri. Cu libertatea și răspunderea pe care și le asumă orice mare artist, Koncialovski și-a îngăduit să se apropie de eroi într-o *altă* zi decît cea în care eram noi obișnuiți să le deschidem usa, într-o zi în care Astrov a obosit peste măsură, în care Sonia, îndrăgostită, a mai uitat de suferințe (în film este foarte-foarte tină, o copilă aproape), iar Elena Andreevna nu se mai mulțumește să fie o frumoasă pasageră (așa cum ne-au învățat interpretările din teatru), ci o femeie care, cel puțin, se străduiește să înțeleagă. Peste înfrîngerile și tresăririle lor alunecă privirea neîndurătoare a lui Vanea, cînd cinică pină la sfruntare, cînd

de Ioan GRIGORESCU

PARISUL FĂRĂ MISTERE (III)

«edificii care își spală obrazul»

Exemplul citorva municipalități din «banlieue», conduse de comuniști, unde urbanismul și arhitectura noilor zone au fost puse într-un cât mai apropiat acord cu necesitățile vitale ale locuitorilor, s-a dovedit știmulator și contagios. Efortul acestor edili, aleși în posturile de conducere ale municipalităților pentru spiritul lor gospodăresc și combativitatea în lupta pentru apărarea drepturilor cetățenilor, s-a concentrat în domeniul urbanistic asupra găsirii soluțiilor optime în rezolvarea problemelor impuse de conviețuirea colectivităților umane, în estetica și confortul urbelor. Atragerea unora dintre cei mai talentați și mai ingenioși arhitecți, consultarea celor ce aveau să locuiască în noile zone, selecționarea soluțiilor care să țină cont atât de necesitățile prezentului cât și de perspective, au constituit pentru edili acestor municipalități un stimul devenit curînd o puternică forță motrice a concurenței, a ambiției de demonstrare a propriei capacități. La Ivry sau la Gennevilliers, noile zone urbanistice construite sub controlul și îndrumarea primarilor comuniști constituie adevărate mostre de valoare. În minuțiozitatea grijii lor pentru problemele cetățenilor, edili acestor municipalități au mers pînă la amănunte «tradiționale» neglijate în alte părți. Astfel, între blocurile de locuințe s-au instalat terenuri de sport și de joacă pentru copiii locatarilor, ținîndu-se cont de vîrsta și de preferințele lor. Impunerea zonelor «albastre», de liniște, a spațiilor verzi, alegerea locurilor pentru implantarea complexelor comerciale și de servicii, a centrelor culturale, n-au fost ghidate decît de crearea unui climat vital cât mai suportabil pentru locatarii «corășelor-dormitoare», una din realitățile care nu mai pot fi despărțite de ideea supraaglomerării metropolelor — fenomen caracteristic epocii noastre.

Parisul anului 1971, al anului 1975 sau al anului 2000 are de rezolvat toate problemele specifice de astăzi ale vechilor orașe din lumea întreagă. Dar orașul acesta, căruia sociologii și urbanii contemporani i-au diagnosticat maladia cronică numită «sutocare» ori «sarcelita», cu toate implicațiile ei — și nu i-au putut prescrie decît remediul «descongestionării» — va privi întotdeauna în urmă, căci viitorul lui nu poate fi desprins de trecut. În asta constă originalitatea și lecția ființei sale istorice.

Mai există vreun Paris al misterelor? Poate doar în celebrele lui «catacombe». Gigantic osuar pentru sute de mii de schelete depozitate în fosele galeriilor ale carierelor de piatră din subteran, catacombele Parisului pun la temelia orașului mătură trecutului său de tenebre. O dată pe lună ele sînt deschise vizitatorilor și, atunci, oricine le smulge, cu fasciculul de lumină al unei lanterne, imaginile înghițite de veșnicul întuneric este pătruns de fiorul unei tulburătoare descoperiri. Parisul a crescut din adîncurile sale, piatra necesară cetății a fost scoasă chiar de sub temelile ei. S-au săpat galerii adînci, s-au deschis grote, un întreg labirint din care piatra s-a scos cioplită în cuburi pentru a forma trupul catedralelor, al edificiilor istorice și al monumentelor de la suprafață. Cînd molimele au secerat viețile oamenilor, cînd morții războaielor n-au mai avut loc unde să fie îngropați, cînd s-au defăcut cimitirele expropriate, osemintele au fost coborîte aici pentru a înlocui piatra din care s-a construit orașul. O piatră gălbuie, ca spicul de grîu copt, căreia parizienii i-au redescoperit culoarea originală abia în ultimii ani. Secolele o întunecaseră, poluarea, fumul și intemperiiile o acoperiseră cu un strat mohorît, scurgerea nemiloasă a vremii cernise peste ea culoarea sumbră a doliului. Zece ani de curățire a mizgăi pietrificate pe obrazul edificiilor au redat majorității monumentelor Parisului strălucirea de altădată. Operațiunea a fost inițiată în 1961 de scriitorul André Malraux, sub patronajul Generalului de Gaulle — și parizienii care au urmărit un timp cu nedumerire costisitoarea toaletă a orașului lor aproape că au uitat astăzi cît de sumbru arătau acum un deceniu comorile de artă arhitecturală ale capitalei lor. Catedrala Notre-Dame, Madeleine, Domul Invalizilor, Saint Germain-de-Près, Palatul Regal, Luvrul, zeci și sute de edificii și-au spălat obrazul și acum strălucesc din nou în frumusețea lor dintii, dezvoltîndu-și cu orgoliu splendoarea inițială. Un vechi decret semnat în 1852 de Napoleon al III-lea ar fi trebuit să oblige edili Parisului să procedeză la curățirea monumentelor sale la fiecare zece ani. Dar au trecut 110 ani pînă cînd schelele să se înalțe din nou în jurul palatelor și suflul aerului comprimat, al șuvoaielor de apă și de detergenți chimici să înlăture stratul gros de mucegai, de funingine și gudron pietrificat. Una dintre cele mai dificile probleme ale acestei vaste operațiuni a fost impusă de găsirea soluțiilor adecvate fiecărui monument în parte, ca și genului de piatră folosit la construirea lui. Experții au constatat că palatele Parisului au fost ridicate din 1400 de feluri de piatră — și pentru fiecare dintre ele se cerea găsită soluția potrivită.

Din păcate «operațiunea Malraux» nu restituie pentru totdeauna prospețimea edificiilor care fac mindria Parisului. Atmosfera poluată, fumul de eșapament «encrasează» din nou fațadele și, legea lui Napoleon, neglijată atîta amar de vreme, se cere repusă în funcțiune.

Dar Parisul de mîine are ce vedea în Parisul de ieri. Grija edililor, a urbanistilor, a arhitecților, a tuturor cetățenilor «Orașului-lumină» este justificată de responsabilitatea lor față de moștenirea trecutului care se cere transmisă viitorului ca o ștafetă a demnității. Și dacă a existat și există vreun mare «mister» al Parisului dintotdeauna, atunci el este dragostea parizienilor pentru orașul lor. Da, Parisul este acum bolnav de una dintre cele mai acute boli ale orașelor moderne, da, Parisul trebuie să facă față ritmului și expansiunii lumii din ultima treime a secolului douăzeci, da, Parisul se vrea un oraș demn de trecutul său, capabil să facă față cerințelor viitorului. Și numai parizienii îi pot restitui orgoliosul nume de «Oraș-lumină».

CHILE: ANOTIMPUL REVOLUȚIEI

Însemnări de călătorie de Eugeniu OBREA

Pămînturi fără moșieri —
satul chilian începe să-și schimbe înfățișarea.

Mă așteptam, poate, ca munți de cupru să mă întîmpine chiar de la porțile aeroportului. Munți gălbui care să străpungă cupola cerului într-o erupție halucinantă. Dar de pe scara avionului am descoperit cenușii rocii dezgolite, înălțimile Anzilor Cordilieri de o austeritate întristătoare. A fost prima imagine chiliană pe care privirea a înregistrat-o pe pelicula memoriei: stîncă cu asprimele ei urcînd cutezătoare spre înălțimi. Imaginația se vedea contrazisă. Santiago de Chile îmi refuza pitorescul pe care-l bănuisem. Orașul are o surprinzătoare gravitate. Îi lipsește exuberanța care, s-ar părea, aparține continentului. Chilenii, în general, mi s-au părut deosebiți de ceilalți latino-americani. Sînt mai puțin expansivi, au o sobrietate pronunțată, o înclinație evidentă pentru meditație. Veselia superficială, explozia gălăgioasă, gesturile fără acoperire nu le aparțin. Poporul acesta care își duce existența între perețele de stîncă al Anzilor și infinitățile monotone ale oceanului, pe o fișie de pămînt lungă de 4 200 kilometri, exprîmă prin sobrietate o virtute esențială. Muntele parcă decupează Chile din continent. Secole de-a rîndul, coloșii de piatră au închis drumurile către restul lumii. Spre țara aceasta cu o stranie configurație se putea ajunge doar cu corăbiile. Firește, timpul a învins izolarea. Dar chilenilor le-au rămas proprii notele grave ale unei existențe care se consumă sub auspiciile contrastelor derutante. De la Arica și pînă în Țara de Foc se întînesc deșertul sălbatic și ghețari înfricoșători, pustietatea stîncii și explozia unei vegetații paradiziace, veri cu jeratic și taifunuri distrugătoare. S-ar cuveni să amintim și de Insula Paștelui,

cu minunile sale din piatră, ale cărei enigme au stimulat fantazia reporterilor și investigațiile savanților. Insula Paștelui înseamnă pentru Chile doar promisiuni turistice și o escală aeriană.

Să ne întoarcem însă pe aeroportul Pudahuel. După înălțimile de piatră, învăluite în pînza străvezie a amurgului, privirea în căutările ei descoperă, în sfîrșit, semnele prețiosului *el cobre*. O inscripție uriașă vestește: *El cobre de Chile es ahora chileno*. Cuprul din Chile este acum chilian. Pătrundem vertiginos în realitatea acestei țări pe care oamenii s-au obișnuit să o asocieze cuprului. Nenumărate inscripții ne întovărășesc de-a lungul celorlalte kilometri pe care îi parcurgem pînă la Santiago. Sînt scrise într-un mod aparte, în culori vii, însoțite deseori de desene sugestive. Lîngă fiecare dintre ele, invariabil, o semnătură: «Brigada Ramon Parra». Membrii acestei brigăzi sînt tineri entuziaști, care cotidian, pentru cîteva ore, abandonează șevalețul și liniștea atelierului de creație, pentru ca, înarmați cu pensule și găleți cu vopsea, să împodobească zidurile orașului. Inscripțiile acestea talmăcesc, expresiv, atmosfera chiliană, transcriu o înfruntare cu adînci rezonanțe.

Dar «pulsul străzii» l-am simțit cu adevărat în după-amiaza în care 500 000 de locuitori ai capitalei s-au adunat pentru a-l saluta pe președintele Allende. O mulțime compactă cu drapelul și pancartele a pătruns pe Avenida Alameda, bulevardul care despica Santiago. O mulțime pestriță, în care predominau cei din cartierele sărace ale orașului, oamenii care muncesc sau care vor să găsească de lucru, locatarii din *poblaciones* — aglomerare de căsuțe

Chile este sinonimul cuprului:
 imagine de la minele El Teniente.

Peisaj exotic
 la Vina del Mar.

CHILE: ANOTIMPUL REVOLUȚIEI

Secera și ciocanul —
 simbolul luptei unite.

improvizate din câteva șipci și o bucată de tablă, minuscule barăci în care se adăpostesc familii cu mulți copii și puțino escudos. Mulțimea aceasta care îl aclama pe *companero* Allende, care flutura drapelul cu secera și ciocanul și care denunța vehement pe *momios* (mumiile politice), avea încrederea învingătorilor. A celor care au luat cu asalt trecutul și au biruit. De altfel, primindu-ne în palatul *La Moneda*, construcție austeră, fără exuberanțe arhitectonice, președintele Allende a rostit: «Am plăcerea de a vă saluta în acest palat în care poporul a intrat după victoria de la 4 septembrie 1970». În Chile te frapează sentimentul larg răspândit că soarta țării și a fiecăruia din cetățenii ei se află în mîinile chilenilor. Muncitorii de la Yarur, studenții universității catolice din Santiago, țărani de la San Leon de Nas exprimau, în modalități specifice, starea de spirit a unui popor care a cucerit a doua independență — cea

economică. Urmașii lui O'Higgins și ai araucanilor au un accentuat simț al demnității naționale. Istoria stă mărturie în acest sens. Atașamentul față de valorile națiunii l-am descifrat chiar și în faptul că fiecare adunare — într-o cantină muncitorească sau pe un imens stadion începe cu imnul patriei, pe care oamenii tuturor generațiilor îl cîntă cu aceeași însuflețire. Popor profund echilibrat, care a perpetuat trainice tradiții democratice, poporul acesta a privit naționalizările ca un act de profundă dreptate, ca un act care pune capăt lezării demnității naționale. *El cobre de Chile es ahora chileno* — cuvintele acestea pe care le-am întîlnit chiar și pe eleganta faleză de la Vina del Mar — semnifică o biruință istorică asupra conchistadorilor financiari, monopoliztii yankei care se instalaseră la Chuquicamata, El Teniente, Exotica, Salvador și Andina. Denumirile cu rezonanțe melodioase evocă în Chile o lungă perioadă

În aglomerările
de la periferia marilor orașe
a încolțit speranța...

În care cuprul a îmbogățit câteva familii nord-americane. Cifrele au devenit cunoscute în toată lumea; profiturile societăților străine în ultimele șase decenii reprezintă 10 800 000 000 dolari. De câte ori transcriu această cifră, gândul îmi fuge către căsuțele din șipci și lut de la periferia orașului Santiago sau la cele cățărare pe înălțimile de la Valparaiso — neînchipuit de triste în pofida vecinătății palmierilor care colorează peisajul. Dar *el cobre* a devenit chilian și faptul acesta este o sursă inepuizabilă de opti-

mism. Oamenii din *poblaciones*, care trăiesc departe de minele cu «metal galben», urmăresc cifrele producției de cupru cu o pasiune care întrece pe cea cu care, de obicei, urmăreau situația echipei «Colo Colo» în clasamentul de fotbal.

Îl cunoscusem pe Allende din fotografii și din discursurile sale. Dar atunci când te afli în apropierea lui, când îi urmărești gesturile sau expresia feței în timp ce vorbește, Allende te impresionează prin spontaneitatea replicii, prin subtilitatea frazei și prin profunzimea gândului. Dreapta îi reproșează radicalismul său. Unii tineri grăbiți, ce confundă revoluția cu un carnaval, îi reproșează «legalismul» său. Allende vădește, însă, un ascuțit simț al realităților, un echilibru provenit din înțelegerea acestor realități, o consecvență revoluționară care se integrează perfect tradițiilor democratice ale țării. «Unidad Popular» vorbește în numele majorității poporului. Nu-i o figură de stil. Alegerile municipale au fost un test cu valoare națională care au indicat o importanță deplasare de voturi în favoarea «Unității Populare» și lunile care au trecut — marcate prin continue înfruntări politice — au accentuat acest proces de creștere a forțelor populare. Dacă atunci când cuprul a fost naționalizat, dreapta nu a avut încotro și — pentru a nu sfida țara — a acceptat măsura guvernamentală, celelalte reforme se ciocnesc de opoziția forțelor care au pierdut puterea și care se tem de ziua de mâine. Exponenții trecutului recurg la toate mijloacele pentru a sabota proiectele «Unității Populare» — de la subversiunea economică pînă la violența deschisă. Ei dispun de ziare, posturi de televiziune și de radio, au la îndemână importante mijloace financiare. Dar evoluția nu le este favorabilă. Senatoarea comunistă Julieta Campusano ne sublinia într-o convorbire că politicienii de dreapta speraseră că Unitatea Populară va fi blocată de diversitatea forțelor ce o compun și, implicit, de diversitatea punctelor de vedere. Dar forțele populare au reușit să realizeze o remarcabilă armonizare a pozițiilor, la baza ei aflându-se unitatea dintre comuniști și socialiști. Creșterea forțelor populare se realizează pe două planuri: la bază — în aproape fiecare din componentele «Unității Populare» (în special la comuniști și socialiști); pe ansamblu — prin lărgirea «Unității Populare» cu stînga creștină.

Am notat cuvintele pe care Allende ni le-a spus în palatul *La Moneda*: «Am început să construim o nouă viață. Etapa este și mai grea decît cea precedentă. Dar drumul nostru este just, înțeles, ambițios...» Guvernul popular a primit o moștenire care se cifra la sute de mii de oameni fără lucru, fără locuințe și subnutriți. 11 la sută din forța de muncă a țării șoma în momentul în care Allende s-a instalat

în palatul *La Moneda*. Într-un singur an numărul celor lipsiți de locuri de muncă a scăzut vertiginos la 4,8 la sută. Diferența pînă la 11 la sută înseamnă sute de mii de oameni care au început să muncească — unii pentru prima oară. 80 000 de locuințe au fost puse la dispoziția celor nevoiași în acest an. Este o cifră fără precedent. Dar — să nu uităm — Unitatea Populară a găsit un deficit de 518 400 locuințe! Statisticienii constată că în 1971 inflația și-a pierdut ritmurile galopante și că pentru prima oară creșterile de prețuri n-au depășit sporurile de salarii. Jumătatea de litru de lapte pe care fiecare copil o primește, zilnic, gratuit exprimă — dincolo de valoarea practică — hotărîrea de a ameliora condițiile de viață ale maselor muncitoare. «Vom învinge în bătălia producției!» — afirmau, ferm, afișele pe care le-am văzut pretutindeni în Chile. «Vom învinge» este expresia unui popor care știe că își poate realiza aspirațiile, bazîndu-se în primul rînd pe forțele proprii.

La Vîna del Mar, primarul orașului, Armando Barrientos Miranda, îmi spunea: «Cine a trecut de august, a intrat în... anul viitor». N-am înțeles spusele lui decît atunci cînd am aflat că în Chile ianuarie se află tocmai în... miezul verii. Lunile au aceeași succesiune ca în Europa, numai că anotimpurile nu vor să țină seamă de regulile prevăzute în «lumea veche».

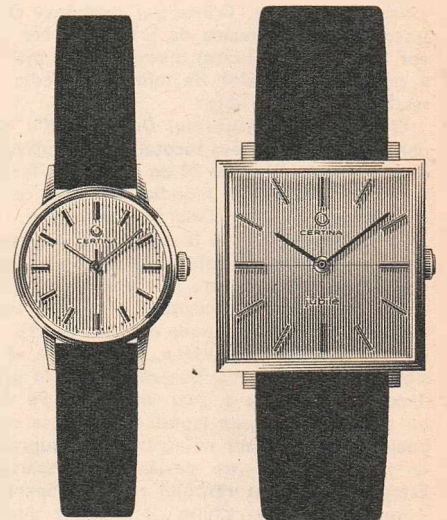
În zilele plecării din «țara de la capătul pămîntului» vitrinele se împodobiseră cu afișe ce atrăgeau atenția cumpărătorilor că primăvara este pe punctul să-și facă apariția. Un vînt rece, cu miros de iarnă, răvășea palmierii la Valparaiso și tulbura liniștea nostalgică a salcîmilor. Doar la cîțiva kilometri, Vîna del Mar își pregătea, totuși, ținuta sărbătorească cu care întîmpină fiecare sezon cald. Cînd la noi bîntuie viscole aprige, aici sosesc villegiaturii însetați de soare și căldură, dornici să îmbrățișeze valurile nervoase ale Pacificului. În același ianuarie, Vîna del Mar este un surîs al soarelui, un vis de vacanță. Dar Chile nu înseamnă doar zidurile albe ale hotelurilor cu ambiții de «zgîrie-nori». Noul destin chilian este făurit în corturile modeste din Santiago, din jurul minelor de la Chuquicamata, ca și în amfiteatrele de la Valparaiso, pe fostele latifundii din apropiere de Bio-Bio și în uzinele din Concepcion, acolo unde se luptă, acolo unde încrederea în ziua de mâine se dovedește o forță indispensabilă pentru biruirea greutăților prezentului. Oamenii aceștia sobri, meditativi, cu o gravitate care exprimă simțul responsabilității, sînt preocupați de calendar și de scurgerea timpului, pentru că ei dau o bătălie pentru a recupera anii ce le-au fost răpiți. În bătălia cu timpul, Chile cunoaște acum un singur anotimp: cel al revoluției.

Un cadou care oferă
certitudine —
ceasul „Certina“

70-250

52-147

17-150

40-177

Toate modelele CERTINA sînt antișoc, antimagnetice, insensibile la variațiile de temperatură și prevăzute cu resort incasabil Superflexo.

CERTINA

De vînzare la magazinele «Bijuteria» din întreaga țară.

SUGESTII PENTRU REVELION

Oricite lucruri am ști fiecare, oricite idei am avea asupra felului cum să ne pregătim pentru a petrece revelionul totdeauna ni se pare că am uitat ceva, că ar mai trebui ceva de făcut, mai ales atunci când sîntem gazde. Din acest motiv ne îngăduim să vă dăm cîteva sugestii ușor de realizat, care ar putea să vă fie utile.

Pentru a crea o atmosferă plăcută, sărbătorească, vă recomandăm folosirea unor mese obișnuite pătrate, al căror număr și dispunere le puteți stabili în funcție de numărul convivilor cu care veți sărbători trecerea în noul an. După cum observați în imaginea noastră în culori (de la pag. 24), mesele nu sînt mari (au latura de minimum 1 m) și se acoperă cu fețe de masă — de in sau plastic — în culori pastelate. Dispunerea meselor o puteți face după schemele alăturate ținînd seama, bineînțeles, și de spațiul pe care îl aveți la dispoziție. Ceea ce creează o ambianță deosebit de plăcută sînt lămpioanele, pe care fără prea mare efort le puteți confecționa singuri. Pentru aceasta aveți nevoie de 4 coli de hîrtie — sau carton subțire — colorată, patru bețe de trestie, patru ghivece de flori și patru lanterne obișnuite de buzunar. Atenție. Ansamblul va fi și mai reușit dacă culoarea lămpioanelor va fi asortată cu cea a fețelor de masă. În desenele care urmează noi vă dăm dimensiunile și sistemul de montaj. Pentru a înțelege desenele țineți seama de semnificația semnelor: (= se taie, i = se îndoale, || = se lipește. La 1 aveți descrise prepararea și decupajul hîrtiei; 2) fasonajul lămpionului; 3) prepararea torței; 4) montajul acesteia în lămpion; 5) asamblajul general. Dacă vi se pare prea complicat puteți folosi lămpioane chinezești, din cele care se găsesc

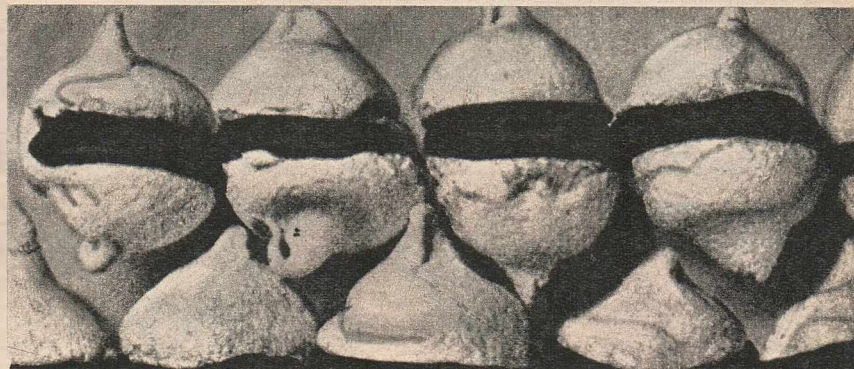
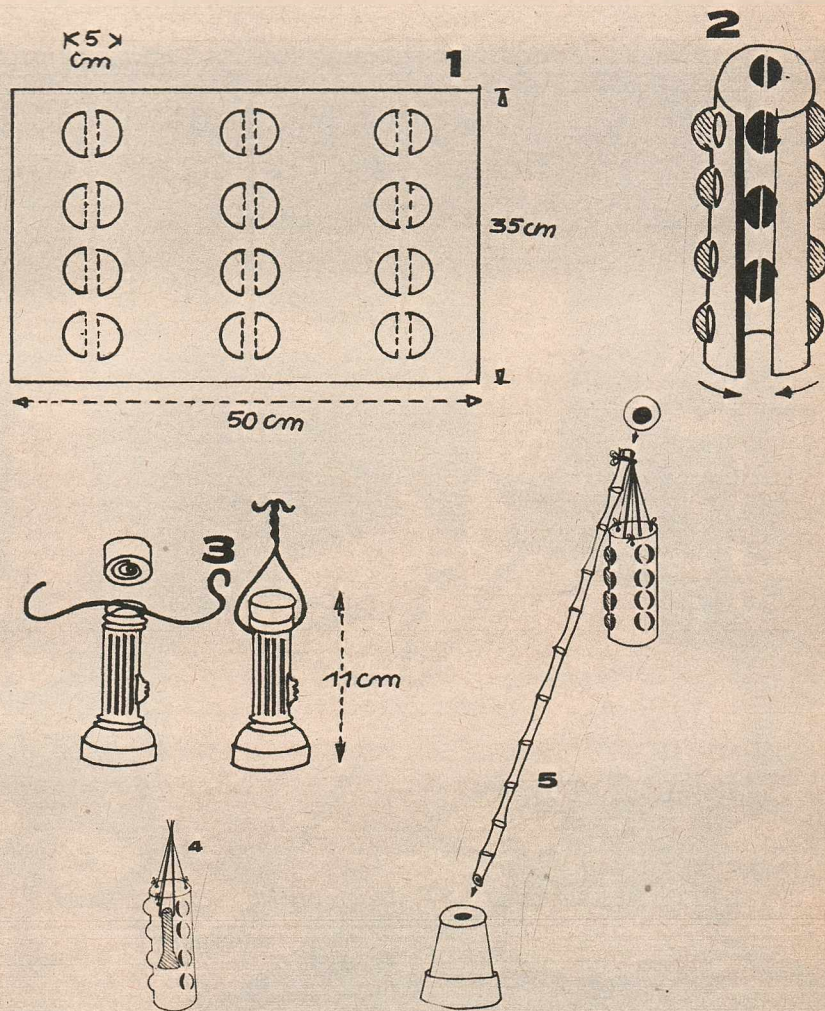
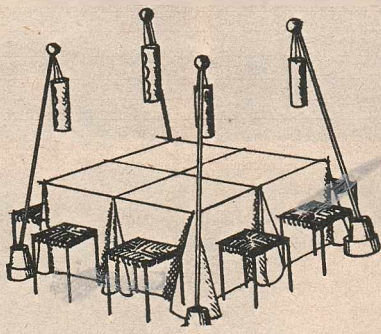
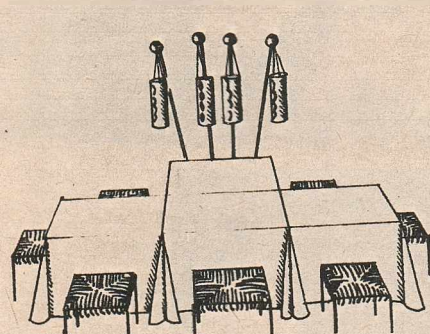
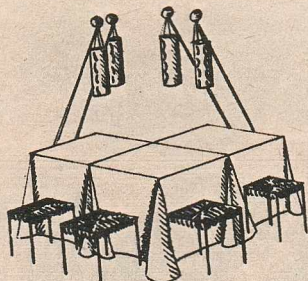
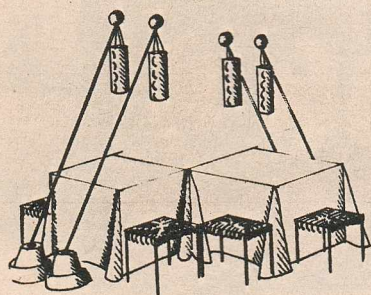
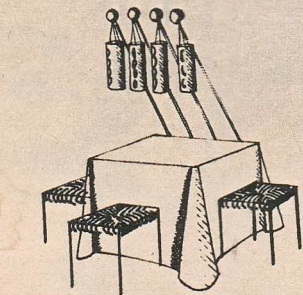
acum în magazine, și pe care puteți să le folosiți tot în același mod.

După această primă sugestie, în afară de băuturile și mîncărurile pe care nu ne îndoim că vor fi apreciate cum se cuvine, vă recomandăm cîteva gustări din care credem că aveți ce alege.

Cel mai complicat este acest platou de aspic surpriză. Pentru 12 persoane sînt necesare: 2 kg carne macră de vită, 200 g slănină, 2 picioare de porc, 1 bucată de șorici sau o ureche de porc, 30 g unt, sare, piper, cimbru, dafin, 2 duzini de cepe arpagic, 1 kg de morcovi, cîteva ciuperci

albe (puteți folosi și conserve care sînt excelente).

Împănați carnea cu șuvițe de slănină și puneți-o într-o cratiță de tuci în care ați topit în prealabil untul. Țineți cratița pe foc încet întorcînd din cînd în cînd carnea pînă s-a rumenit frumos pe toate fețele. Apoi adăugați arpagicul menținînd totul pe foc pînă se colorează și ceapa. Adăugați apoi picioarele de porc, restul de slănină tăiată mărunt și morcovii tăiați în rondele. Sărați, piperați după gust, adăugați foaia de dafin și puțin cimbru. Turnați apă fierbinte să se acopere carnea. Lăsați totul pe foc mic

SUGESTII PENTRU REVELION

mai multe ore. Cind zeama se gelatinează și carnea este fiartă, scoateți carnea, morcovii și filtrați lichidul. Carnea de vită o tăiați în felii cu care acoperiți un platou sau două, așezați deasupra rondellele de morcov fiert și felii de ciuperci ca în imaginea noastră, adaugați zeama filtrată și puneți totul la frigider pentru a se prinde aspicul. La masă, acest aspic se poate servi cu garnitură de arpagic în oțet, felii de ouă tari, roșii, salată etc. În celelalte imagini color vă oferim o modalitate de a servi castraveții de seră asortați, precum se vede, cu brinză, salată, arpagic, măslină, roșii, bucățele de crenvurști. Sandvișurile apetisante din imagine folosesc, în loc de felii de piine, biscuiți pătrați

făcuți în casă din orice compoziție de aluat pentru saleuri, restul este simplu. Cu ce se acoperă vedeți și dv.

Un desert simplu și ieftin se poate prepara din bezele cumpărate de la cofetărie sau din cele existente în pungi la alimentare și pe care le lipiți cu cremă de ciocolată.

Dimineața, pentru refrișare, încercați cu toată încrederea un fileu de hering cu o felie subțire de piine de seară plus o cafea. Înviorează și produce... sete.

În încheiere nu vă putem spune decît poftă bună, petrecere frumoasă și La mulți ani!

P.P. NAȘU

**PASTELE FĂINOASE
SE RECOMANDĂ
SINGURE
PRIN CALITĂȚILE LOR:
EXCELENTE LA GUST,
NUTRITIVE,
SPORNICE!**

**Un sortiment bogat
de paste făinoase
simple și cu ou,
macaroane, spaghetti, fidea,
tăitei și paste «EXTRA»,
puteți cumpăra de
la toate magazinele și
raioanele alimentare ale
COOPERĂȚIEI DE CONSUM**

**DURABIL,
PRACTIC,
MODERN!
FRIGERO
LUX:**

- capacitate utilă 240 l
- înălțime 1 340 mm
- adâncime 640 mm
- lățime 545 mm

Consum energie electrică:

- la temperatura ambiantă de 25° = 1 kWh/24 h
- la temperatura ambiantă de 32° = 1,6 kWh/24 h

O săptămână în lume

Mai mult ca oricând este necesar să întărim unitatea și colaborarea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a tuturor forțelor antiimperialiste. Aceste cuvinte rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la mitingul de la Combinatul chimic din Polawy (R.P. Polonă) au concentrat însemnătatea și acuitatea unui imperativ ce nu poate și nu trebuie să fie ignorat. Ideea unității și colaborării principale dintre țările socialiste străbate ca un fir roșu întreaga politică externă a partidului și statului nostru, care situează pe primul plan prietenia și alianța cu toate statele socialiste. La tribuna celui de-al VI-lea Congres al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, conducătorul delegației Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a reafirmat de asemeni consecvența cu care partidul nostru acționează pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare și solidaritate frățească cu toate partidele frățești, pentru depășirea dificultăților existente și restabilirea pe o bază nouă, principială, a unității și colaborării dintre partidele comuniste și muncitorești. Așa cum relațiile dintre statele socialiste au drept fundament trainic noua orinduire socială, ideologia marxist-leninistă, aspirațiile și țelurile comune în lupta pentru victoria socialismului și păcii, tot astfel relațiile dintre partidele comuniste și muncitorești se pot dezvolta continuu pe temelii respectării principiilor fundamentale ale ideologiei marxist-leniniste. Interesele fiecărei țări socialiste, ale partidelor comuniste din aceste țări și interesele generale ale socialismului impun asigurarea climatului necesar de unitate și colaborare. Cu atât mai mult cu cât în arena internațională au loc evenimente și mutații, în fața cărora marea familie a țărilor socialiste trebuie să-și demonstreze țaria coeziunii, a unității sale. Pentru a rezolva problema securității europene, pentru a contribui la încetarea diferitelor focare de război din lume, pentru a asigura dezvoltarea unei colaborări rodnice între toate națiunile lumii, pentru pace, este nevoie de unitate, de solidaritate, de acțiuni comune — a declarat tovarășul Nicolae Ceaușescu la Polawy.

Politica externă a României socialiste pornește de la convingerea că toate statele lumii, fie ele mari sau mici, trebuie să participe activ la rezolvarea problemelor ce preocupă lumea contemporană. De aici necesitatea cultivării atente și extinderii relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orinduire socială, cu scopul declarat de a contribui la promovarea înțelegerii și apropierii între popoare, pe coordonatele și în spiritul principiilor coexistenței pașnice. Agenda politică și diplomatică consemnează în fiecare zi, în fiecare săptămână, secvențe ale unei intense activități românești pe planul relațiilor internaționale. Contactele tot mai frecvente româno-arabe au fost marcate de vizita oficială în țara noastră a prim-vicepreședintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Arabe Egipt, dr. Aziz Sedki, precum și de vizita în România a ministrului afacerilor externe al Regatului Maroc, dr. Abdellatif Filali. Tot în această săptămână s-a aflat la București dr. Osman Omar Al Hadhari, reprezentantul personal al președintelui Republicii Democratice Sudanese, Gaafar Mohammed el Numeiry. Fiecare din aceste vizite a demonstrat cât de utile sînt contactele, schimburile de păreri, pentru dezvoltarea colaborării și pentru o mai bună cunoaștere reciprocă.

În același timp, pe această cale se pot aduce contribuții reale la îmbunătățirea atmosferei internaționale, la favorizarea soluțiilor pașnice în rezolvarea oricăror probleme litigioase.

Într-un moment cînd situația din Orientul Apropiat continuă să se afle în atenția generală și cînd conflictul dintre India și Pakistan a culminat cu ciocniri militare de proporții și intensități îngrijorătoare, găsirea neîntîrziată a unor soluții politice a devenit o necesitate stringentă. Este limpede că trebuie să se depună toate eforturile pentru lichidarea focarelor de conflicte și încordare existente și pentru a se zădărnici apariția unor noi surse de tensiune, ce ar putea periclita pacea și securitatea internațională. În cuvîntarea pe care a rostit-o zilele acestea în cadrul dezbaterilor Adunării Generale a O.N.U., consacrate situației din Orientul Apropiat, reprezentantul României a subliniat că existența unui conflict între state, în orice parte a globului, pune în primejdie pacea și securitatea generală și, prin aceasta, afectează interesele vitale ale tuturor popoarelor. Reprezentantul român, reafirmînd poziția țării noastre, care preconizează o reglementare politică urgentă a conflictului din zona Orientului Apropiat, a arătat totodată că, în general, nici un stat nu-și poate aroga dreptul de a pătrunde cu forțe armate pe teritoriul străine, de a-și impune pe această cale voința, de a atenta la independența, suveranitatea și integritatea teritorială a altor țări. Nu încapă îndoială, că numai prin folosirea largă a metodelor pașnice se poate ajunge la rezultate pozitive.

Nu putem încheia comentariul evenimentelor săptămînii fără a consemna aici un fapt care vine să demonstreze încă o dată virtuțile nobile ale politicii realiste desfășurate de țara noastră în arena internațională. Este vorba de adoptarea în unanimitate de către Comitetul pentru probleme politice și de securitate al Adunării Generale a O.N.U. a proiectului de rezoluție inițiat de România — căreia i s-au alăturat, în calitate de coautoare, alte 27 de state — privind consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității în lume. Documentul exprimă convingerea statelor că aspirațiile comune de pace, securitate și progres ale omenirii impun încetarea cursei înarmărilor, în special a cursei înarmărilor nucleare, reducerea cheltuielilor militare, cât și adoptarea de măsuri eficiente în direcția dezarmării generale și complete. Împlinirea acestor năzuințe legitime ar contribui hotărît la alungarea norilor grei ce plutesc încă asupra destinelor lumii contemporane și ar favoriza nemijlocit crearea unui real climat de pace și securitate.

Dic. BABOIAN

Marti, 14 decembrie 1971

mai puternică decît 6 000 000 tone bombe

Lupta forțelor patriotice din Vietnamul de Sud, condusă de Frontul Național de Eliberare — creat în urmă cu 11 ani, ca autentic exponent al năzuințelor de libertate ale populației sud-vietnameze — se vedește mai puternică decît mașina de război americano-saigoneză. Este semnificativ sub acest aspect un grafic, publicat chiar în zilele din preajma aniversării F.N.E. în ziarul «International Herald Tribune», din care reiese că din 1965 pînă în momentul de față aviația americană a lansat asupra pămîntului indochinez peste șase milioane tone bombe — de trei ori mai mult decît în timpul celui de-al doilea război mondial și de șase ori mai mult decît în perioada războiului din Coreea. Din documente date publicității la Washington reiese că sumele cheltuite direct în acest război se cifrează la 98 000 milioane dolari. Ce s-a reușit? Să-și piardă viața pe pămîntul indochinez — potrivit tot datelor oficiale americane — aproximativ 46 000 militari americani în anii 1961—1971. Dar mai ales să se dovedească o dată în plus că năzuința de libertate a poporului din Vietnamul de Sud nu poate fi înfrîntă. În fotografie — o unitate a forțelor patriotice acționînd în provincia Quang Tri.

realități din lumea

La uzinele «Audi-NSU» din Ingolstadt a încetat orice activitate. Doar cite un paznic de serviciu mai putea fi văzut în halele de producție.

R.F.G.: confruntarea „i.g. metall” — patronat

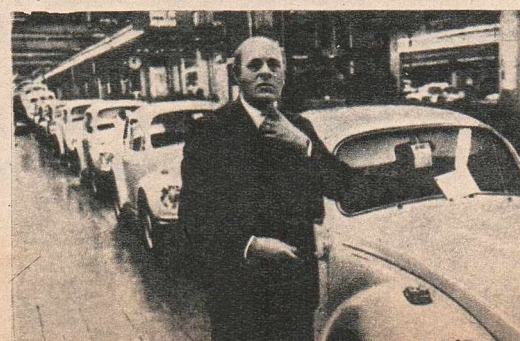
Conflictele sociale din industria metalurgică vest-germană, care au răbufnit luna trecută sub forma purtărilor mișcării greviste din landul Baden-Württemberg, s-au extins — după cum afirma un comentator — «ca o pată de ulei» în toate celelalte landuri. Renania de Nord-Westfalia, Hessen, Hamburg au fost cuprinse în zona confruntărilor dintre muncitori și patroni. Decizia conducerii sindicatului «I.G. Metall» de a continua lupta pînă la consecințele extreme a avut un ecou puternic în rîndurile muncitorimii vest-germane. Cei două milioane de membri grupați în «I.G. Metall», care este cea mai puternică organizație sindicală din R.F.G., n-au cedat din revendicările lor, respingînd repetatele oferte de compromis ale conducerii întreprinderilor. Drept represalii, patronii au declarat clasicul lockout, anunțînd închiderea temporară a întreprinderilor. Impasul n-a putut fi depășit. Dimpotrivă, numărul unităților industriale intrate în grevă a crescut cu repeziune, ajungînd la 600. Una dintre ramurile foarte grav afectate de conflictul de muncă (cel mai mare și mai virulent de la 1963 înapoi, în R.F.G.) este industria constructoare de automobile. Datorită grevei și a lockout-ului cunoscutele uzine vest-germane «Daimler-Benz», «Audi-NSU» și «BMW» au stat cîteva săptămîni cu porțile închise. Pe rînd, alte uzine de automobile, lipsite de stocurile necesare de părți componente (subansambluri) și părăsite de muncitori, au fost condamnate la paralizare totală. Este vorba mai ales de filialele vest-germane ale firmelor americane «General Motors» și «Ford», respectiv «Adam Opel A.G.» și «Ford Werke A.G.». Concernul «Volkswagen» s-a și aflat de altfel, după cum au anunțat telegramele, în stare de stagnare totală.

Ziarul londonez «Financial Times» a comentat criza acută din industria vest-germană, afirmînd că

s-ar putea ca numărul muncitorilor din sectoarele afectate în urma conflictului de muncă să ajungă la 4 000 000, adică la aproape un sfert din întreaga forță de muncă din R.F.G.

Față de gravitatea situației, însuși cancelarul Brandt a considerat necesar să intervină, invitîndu-i pe reprezentanții sindicatului «I.G. Metall» și pe cei ai patronatului la discuții pentru soluționarea conflictului care amenință să capete proporții și mai mari. În urma unor tratative prelungite, patronii au trebuit să accepte — cu modificări neesențiale — revendicările muncitorilor greviști, formulate de «I.G. Metall», fără ca aceasta să însemne totuși înlăturarea stării de tensiune ce domnește în diferite alte compartimente ale industriei vest-germane.

Noul director general al uzinelor «Volkswagen», Rudolf Leiding (în imagine), poate să spună pe drept cuvînt că «a călcat cu stîngul». La puțin timp după numirea sa în acest post toate benzile de producție au încremenit la VW. Desigur nu numai din vina sa, dar... Oricum, avea toate motivele să nu se simtă în largul său în uzina părăsită de muncitorii care își cer drepturile.

instantaneu cu totul neobișnuit

Agenția londoneză «Keystone» a difuzat fotografia cu un comentariu semnificativ: «Nemaivăzut pînă acum în Africa de Sud!» Pe drept cuvînt cine ar putea deduce din acest instantaneu sportiv că el a fost surprins pe un stadion din Republica Sud-Africană unde — după cum se știe — rigorile legislației și ale practicilor ultrarăsiste fac pur și simplu de neînchipuit asemenea fraternizare între albi și negri. Sfidînd barierele absurde ale discriminărilor rasiale, sportivi negri și albi, care au participat, laolaltă, la prima competiție internațională de acest fel, organizată la Cape Town, au vrut să deșleze, la sfîrșitul întrecerilor, ținîndu-se de mîna în mod demonstrativ. În adevăr, «nemaivăzut pînă acum în Africa de Sud!»

apitalului

ITALIA: muncitori, autori și actori în acțiune grevistă

«Întreaga, literalmente, întreaga cinematografie italiană a luat parte la greva inițiată de trei organizații sindicale, de asociația autorilor și cea a actorilor. A fost o zi de luptă care a făcut să se simtă în ce măsură procesul de unire a progresat și practic s-a maturizat». Iată cum comentează ziarul «l'Unità» puternica acțiune grevistă declanșată ca rezultat al nemulțumirilor profunde ce domnesc în rândurile autorilor de scenarii, ale actorilor și ale întregului personal tehnic al studiourilor italiene. La marea manifestație publică desfășurată la cinematograful «Appio» din Roma au fost prezenți — în grădini și în sală — mii de lucrători în cinematografie, precum și cele mai reprezentative personalități ale filmului italian; de la Monica Vitti la Vittorio Gassman, de la Alberto Sordi la Ugo Tognazzi și Franco Nero, Michelangelo Antonioni și alți regizori cunoscuți au fost de asemeni prezenți la miting.

Prin lupta lor deschisă, cineaștii italieni protestează deopotrivă împotriva cenzurării unor filme progresiste, ca și împotriva concedierilor și a lipsei unor condiții corespunzătoare pentru a-i feri pe lucrătorii din cinematografie de incertitudinea zilei de mîine. Presa italiană constată că este pentru prima oară în ultimii 15 ani cînd are loc o asemenea acțiune unitară de luptă, cînd cineaștii italieni coboară în stradă, demonstrînd în favoarea unor obiective democratice și cu caracter social. Fenomenul este cu atît mai semnificativ, cu cît în lupta grevistă se află umăr la umăr muncitori, autori, actori și regizori.

În fotografia din stînga sus, regizorii Marco Ferreri, Damiano Damiani și Elio Petri. În dreapta sus: Monica Vitti și Alberto Sordi. Jos, marșul cineaștilor greviști spre clădirea Ministerului Spectacolului și cea a Ministerului Muncii.

BELGIA: revendicările personalului c.e.e.

«Vă închiriază, vă concediază, uneori vă plătesc, dar niciodată nu vă consultă!», stă scris pe una din pancartele cu care au demonstrat la Bruxelles funcționarii Pieței comune. Ei cer să fie consultați ori de cîte ori diversele organisme comunitare adoptă hotărîri care îi privesc direct, operînd modificări în ce privește condițiile lor de muncă și salarizare. În semn de protest, toți cei 6 500 de funcționari ai C.E.E. au declarat o grevă la care participă prin rotație. «Tratativele autorităților comunitare, avînd drept scop să pună capăt grevei prin mobilizarea forțată la lucru a greviștilor vor antrena, în mod inevitabil, o înăsprire a situației» — se subliniază în comunicatul dat publicității de Comitetul de legătură al organizațiilor sindicale și profesionale ale personalului Comunității Economice Europene.

După parafarea Convenției între guvernul R.D.G. și guvernul R.F.G. privind «Tranzițiul persoanelor civile și mîrilor între R.F.G. și Berlinul Occidental prin teritoriul R.D.G.», MICHAEL KOHL, secretar de stat la Consiliul de Miniștri al R.D.G., care a purtat tratativele pentru realizarea acestei convenții, a declarat: «Chiar și în probleme complicate, dacă există o atitudine pozitivă, a fost posibil un nou pas concret pe calea stabilirii de relații de coexistență pașnică între state cu orînduri sociale diferite».

Alegerile pentru funcția de guvernator, care au avut loc recent în statul Mississippi, considerat drept «cel mai rasist din S.U.A.», s-au soldat cu un rezultat surprinzător: cel mai mare număr de voturi a obținut candidatul de culoare CHARLES EVERS, care și-a desfășurat campania electorală sub sloganul integraționist: «Albii și negrii împreună!» Stupefacția cercurilor reacționare a fost cu atît mai mare cu cît se știe că postul de guvernator în acest stat era ocupat pînă acum numai de politicieni rasiști.

Cu prilejul festivităților consacrate împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui Dostoievski a sosit la Moscova, între alte personalități ale lumii literare, celebrul scriitor francez MAURICE DRUON. La întîlnirea pe care a avut-o cu cititorii sovietici ai operelor sale, traduse în U.R.S.S. în un milion de exemplare, Maurice Druon a declarat: «Sînt scriitor independent. Sînt academician și am făcut o călătorie de documentare, folosînd prilejul jubileului Dostoievski».

Omul acesta, pe nume EMMANUEL VITRIA, are senzația de a se fi născut a doua oară. În septembrie 1968 el a acceptat să riște un transplant al inimii și a reușit să înfrîmă o maladie cardiacă incurabilă. Operația a fost efectuată de profesorul Henry de la Centrală cardiovasculară «Jules Cantini» din Marsilia. Acum, cînd deține recordul mondial de longevitate în urma unei grefe cardiace, Vitria declară: «Am hotărît să-mi scriu memoriile».

Demisionat în octombrie, din motive de sănătate, la vîrstă de 67 de ani, din funcția de secretar general adjunct al O.N.U. pentru probleme politice speciale, dr. RALPH BUNCHE a încetat din viață la New York. Laureat al Premiului Nobel pentru pace pe anul 1950, remarcabilul diplomat american a fost, începînd din 1946, prima oficialitate de culoare a S.U.A. la O.N.U.

Încă una din căpeteniile mafiei italo-americane a părăsit scena. Într-un spital italian de pe coasta Adriaticei a murit, în vîrstă de 69 ani, celebrul gangster JOE ADONIS, unul din colaboratorii și asociații lui Al. Capone, Lucky Luciano, Vito Genovese. Adonis, pe numele lui adevărat Giuseppe Antonio Doto, declarat în S.U.A. drept «cel mai periculos gangster», era supus în Italia unui regim de domiciliu forțat, la Ancona.

trei femei spaniole cutreieră europa

Poliția — mereu prezentă în peisajul politic și social al Spaniei.

S-a împlinit zilele acestea un an de la simulacrul de proces de la Burgos. Deținuții politici basci au marcat trista aniversare printr-o grevă a foamei, protestând împotriva condițiilor inumane de deținuție. Între timp, trei femei spaniole străbat Europa, adresînd forțelor democratice din diverse țări un apel la solidaritate cu lupta pentru amnistierea generală a deținuților politici din Spania. Din motive lesne de înțeles, numele celor trei femei nu este divulgat. Referirile presei sînt foarte zgîrcite; conțin prea puține elemente care ar putea permite poliției franchiste să le identifice. De pildă, se arată că M.S. și-a cunoscut soțul cînd acesta se afla la capătul a 12 ani de deținuție. S-au căsătorit, au avut un copil. Peste puțin timp, el a fost din nou arestat. A mai rămas închis alți șapte ani. În luna noiembrie a anului trecut a participat la campania de protest împotriva procesului de la Burgos. A fost pentru a treia oară aruncat în închisoare. «S-ar putea să fiu interogată și chiar arestată și eu... — mărturisește M.S. ziaristei italiene Mirella Alloisio. Dar asta nu mă sperie. Trebuie să avem curajul de a acționa». Și M.S. vorbește despre sistemele folosite de autorități pentru a înăbuși revendicările și lupta solidară a deținuților politici spanioli — împărțiți în patruzeci de închisori diferite și încarcerati în celule de izolare. Soțul lui C.B. se află de asemenea în închisoare. Și ea are doi copii care ar putea avea de suferit în urma acțiunii întreprinse de mama lor — mai cu seamă fata, cea mai mare, arestată pînă acum de cinci ori pentru participare la manifestații studențești. «Eu și soțul meu i-am insuflat în prea mare măsură dragostea pentru dreptate și libertate ca să nu-și dea seama că această călătorie reprezintă pentru mine o datorie», afirmă C.B. În legătură cu amnistia decretată toamna aceasta cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la instalarea la putere a lui Franco, ea declară: «Pentru deținuții politici a fost o înșelătorie: nici unul dintre condamnații de la Burgos nu intră în prevederile ei; de asemenea, toți cei care au mai suferit condamnări înainte de 1965 nu beneficiază nici de o singură zi». Cea de-a treia membră a delegației, desemnată sub numele de Lolita, a cunoscut din proprie experiență, timp de nouă ani, infernul închisorilor franchiste. Toți anii tineretii și i-a trăit departe de soțul ei, și el întemnițat. De curînd au reușit să treacă granița și s-au refugiat în Franța, unde continuă lupta. «Vreau să precizăm — a declarat Lolita — că nu am venit să cerem libertate numai pentru cei apropiați nouă, că sîntem purtătoarele de cuvînt ale tuturor victimelor represiunii din Spania, dinăuntru și dinafara închisorilor».

Cele trei femei spaniole sînd de vorbă cu ziarista italiană Mirella Alloisio. Fețele a două dintre ele, cele care se vor reîntoarce în Spania, sînt în mod intenționat ascunse.

pe străzile utrechtului

Cea mai impunătoare manifestație din anii de după cel de-al doilea război mondial, desfășurată în vestitul centru universitar olandez Utrecht, a avut loc recent, cînd circa 45 000 de profesori, studenți, elevi și părinți ai acestora și-au exprimat protestul pe străzile orașului față de hotărîrea autorităților olandeze de a reduce alocațiile destinate învățămîntului — ceea ce înseamnă implicit o limitare a numărului profesorilor, a echipamentului școlar etc.

în valea devniei

Aici se înalță un nou mare complex al industriei bulgare. Intrate de curînd în funcțiune, uzinele pentru producerea clorului și policlorurii de vinil au o capacitate anuală de producție de 18 000 tone clor și 10 000 tone policlorură de vinil.

budapesta: material didactic

Cele 130 piese de material didactic românesc, prezentate în cadrul unei expoziții organizate în capitala R.P. Ungare, s-au bucurat de un deosebit interes din partea vizitatorilor, așa cum se vede și din această imagine în care centrul de atracție îl constituie modelul la scară mărită al unei bacterii.

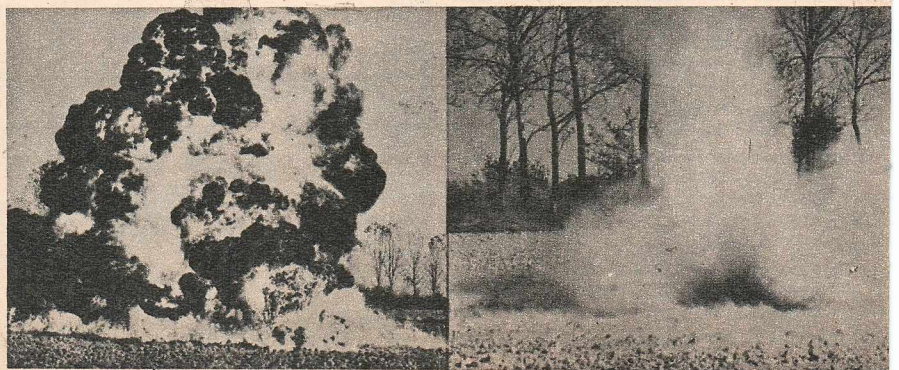
un monument pentru pelé

Orașulul Tres Corações (Trei inimi) din statul brazilian Minas Gerais a trăit de curînd un eveniment deosebit. În cadrul unor festivități, care au culminat cu un meci amical între F.C. Santos și echipa locală, «Club Atletico», a fost dezvelită statuia regelui neincoronat al fotbalului: Pelé. Asistînd la solemnitate, celebrul jucător de fotbal n-a putut să-și stăpînească lacrimile de emoție. Și, în semn de solidaritate cu echipa din orașul său natal, nu a marcat nici un gol în meciul care a avut loc. Drept rezultat, F.C. Santos a fost învinsă cu 2-1.

nu explodează, nu ia foc

Se spune despre automobilele de curse că sînt sicrie pe roți, sicrie care gonesc într-o baie de 100 litri de benzină. Anul acesta, pînă la sfîrșitul lunii octombrie, cursele automobilistice au făcut 21 de victime. A 21-a, elvețianul Jo Siffert, era unul dintre cei mai buni piloți din lume. Moartea lui tragică a adus încă o dată în discuție — a cîta oară? — problema riscurilor uriașe pe care le implică, pentru profesioniștii lor, cursele automobilistice. Dintre încercările care se fac pentru realizarea unor mașini mai puțin primejdioase, iată acum un prototip construit de firma italiană Alfa Romeo și botezat «Autodelta». Datorită unui rezervor de securitate avînd o structură celulară prin care circulă un lichid halogen, «Autodelta» (dreapta) nu explodează și nu ia foc în caz de impact, așa cum se întîmplă cu automobilele obișnuite (stînga).

afară cu neonaziștii!

Înfrunt în succesive înfruntări electorale, Partidul național democrat de orientare neofascistă din R.F.G. se află acum în plin proces de dezagregare. Recentul congres de la Holzminden al acestui partid, care și-a pierdut în ultimii ani un mare număr de aderenți, n-a făcut altceva decât să confirme falimentul P.N.D., prin însăși demisia președintelui său, Adolf Thadden. În numeroase manifestații populația vest-germană, și mai ales tineretul, înfierează P.N.D. cu inscripții ca cea din imaginea de față: «Afară cu nașiștii din orașul nostru. Sintem sături de fascism!»

autoturisme scoase din... mare

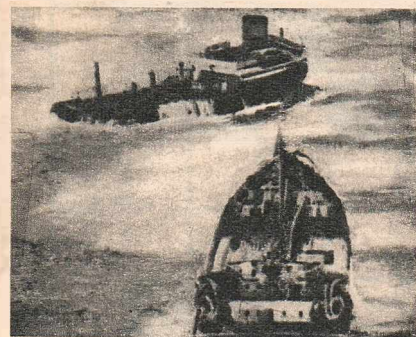
Spectacolul este într-adevăr insolit. De săptămîni în șir macarale imense scot din mare, în dreptul portului Brindisi (Italia), zeci de autoturisme, dintre care unele par abia ieșite pe porțile fabricii. Operațiunea, oricît de spectaculoasă și dificilă, nu este nici legată de industria automobilului și nici nu constituie o variantă a pescuitului... sportiv. Autovehiculele, în număr de 149, păreau pierdute în urma incendiului ce s-a produs la bordul pachetului sub pavilion grecesc «Heleanna». Un grup de specialiști în salvări de acest gen și-a propus și a reușit să scoată mașinile din proaspătul lor cimitir acvatic. Dar iată că, spre surprinderea salvatorilor și spre marea dezolare a proprietarilor mașinilor scoase la suprafață, s-a constatat că o mare parte din portbagajele respective au fost forțate de hoși

subacvatici, care au reușit să subtilizeze cuferे întregi conținînd obiecte de valoare. Există și presupuneri că devalizarea limuzinelor ar fi avut loc chiar în timpul incendiului de pe vas, cînd, profitînd de panica generală, indivizi fără scrupule au atacat portbagajele.

desfăcut în două... și poluant

Impins de vînt puternic, petrolierul libian «Juliana», 19 124 tone, s-a izbit de niște stînci în apropierea portului japonez Niigata și s-a desfăcut — după cum se vede în fotografie — exact în două. În urma naufragiului, care n-a făcut victime omenești, din calele vasului s-au revărsat în mare 4 000 tone de petrol, ridicînd brusc gradul de poluare al apei marine și punînd sub amenințare serioasă coastele învecinate ale Japoniei. Situația nu se va normaliza — au apreciat experții niponi — decît peste cîteva luni.

cronica de trei secunde

PROGRESELE MELODRAMEI

Mic tribunal parizian. Un domn, Maurice, inculpat pentru că a condus fără permis.

Maurice: Am nouă copii, domnule președinte. Nu sînt prea sănătoși. Au nevoie să respire aer curat, mi-a spus-o chiar doctorul. Am cumpărat o mașină doar ca să-i plimb.

Președintele: Aceasta vă onorează, dar ați fi trebuit să aveți permis de conducere.

Maurice: Am dat examene, n-am reușit.

Președintele: Cîte examene ați dat?

Maurice: Șapte, domnule președinte.

Președintele (cu mare lirism): De șapte ori? Dar șapte e o cifră foarte bună, dacă ați fi fost Victor Hugo, v-ar fi purtat noroc!

Maurice: Îi plăcea cifra asta?

Președintele: Bineînțeles... amintiți-vă «Trompetele Ierihonului». Ele se învîrteau în jurul cetății asediate și, cum spune poetul, «la al șaptelea ceas, zidurile căzură»... Deci — dacă ați ajuns la această cifră fatidică — ar fi trebuit să forțați destinul și să obțineți permisul...

Maurice (puțin uimit și cu jumate glas): — remarcă reporterul ziarului («Humanité»): Ce să fac, eu nu sînt Victor Hugo!... În fața

examinatorului, am avut întotdeauna un nod în gît...

Președintele: Într-adevăr, e neplăcut. Dar cum conduceați?

Maurice: Mă cam urcam pe trotuare...

Președintele: Deci și mai rău... Dar cum conduceați cînd erați plecat cu copiii la iarbă verde?

Maurice (brusc eliberat): A, foarte bine, n-am avut niciodată nici un accident!

Președintele: E esențialul. Și acum mai conduceți?

Maurice: Nu. Am preferat să-mi vînd mașina.

Președintele: Foarte înțelept. Și cum o duc copiii d-voastră?

Maurice (trist): Sînt din nou palizi...

200 de franci amendă — dar ce contează, față de neprețuita bucurie de a intra în epoca melodramelor născute din permise de conducere-auto? Sînt contemporan cu Jean Valjean care încalcă legile circulației și ale volanului pentru a aduce bujori în obraji copiii lor!... Plătesc oricît, dar lăsați-mă să mă uit de sus la «Mizerabilii» secolului trecut și apus!

Radu COSAȘU

TELLUS

și

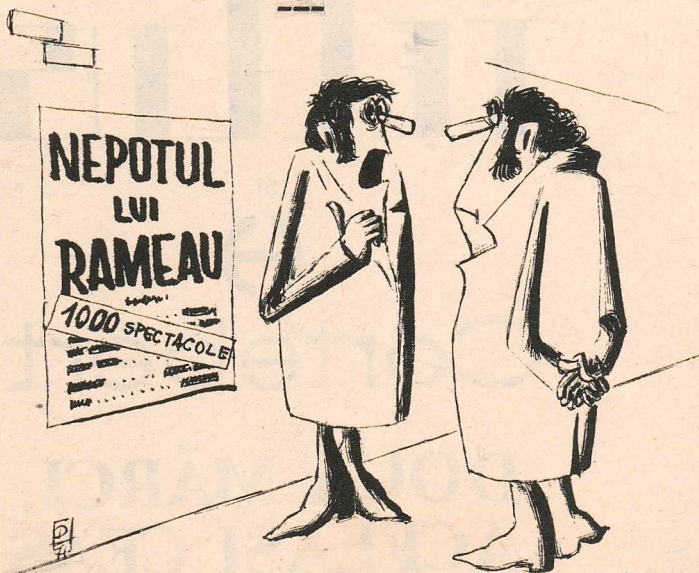
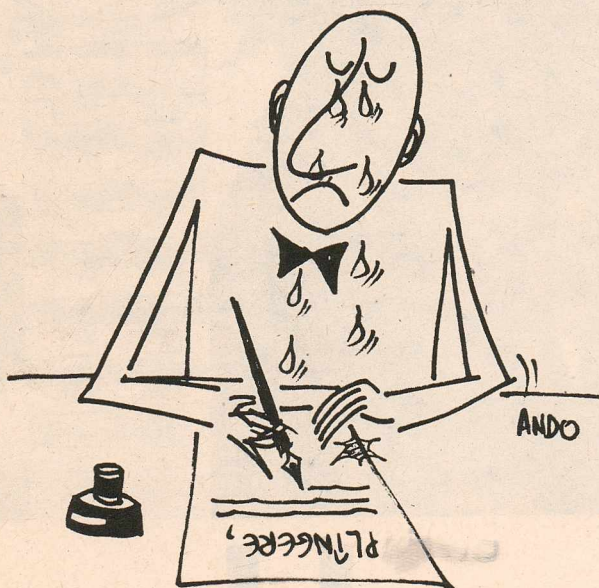
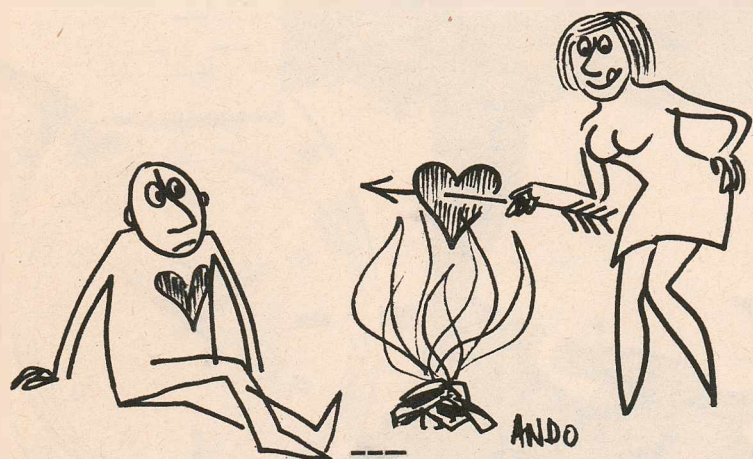
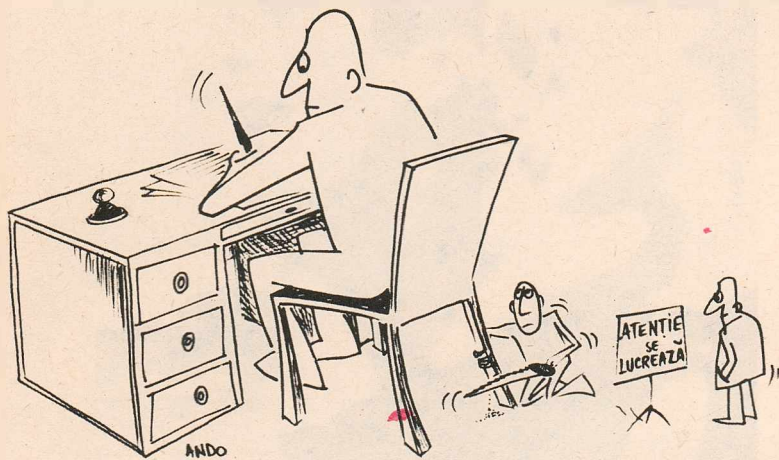

Cortebert

DOUĂ MĂRCI, ACELAȘI CEAS

CORTEBERT S.A. 2500 BIENNE

de ANDO și Dragoș ANTON

— Cine-o fi Rameau ăsta, de rezistă nepot'su atît?

DE-ALE INIMII

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ORIZONTAL: 1) Cu inimă (pl.). 2) Cu inima largă (fem.). 3) Vine de la inimă — Cu inima albastră. 4) A irosi — Din inimă! 5) Două inimi într-un vals! — A se ascunde — întreprindere comercială de stat (abr.). 6) Papuci — Cap de efigie! 7) Afluent al Amurului — Scumpă inimii lui Petrarca. 8) Orez (pop.) — Bătaia inimii (2 cuv.). 9) Cu inima de piatră. 10) Se recomandă celor suferinzi de inimă.

VERTICAL: 1) Inimă rea. 2) De la inimă la inimă (fem. pl.). 3) Săgetătorul de inimi (mit.) — Sediul inimii. 4) A

vorbi păsărește — La jocul de table. 5) Țepene! — Una din cele patru culori ale cărților de joc, purtînd desene în formă de inimă cu o codiță — Inimoasă... în final! 6) Mirați — Tot (mold.). 7) Riu în U.R.S.S. — Fir subțire de metal. 8) Cartier londonez — îi poștește inima. 9) Ianuarie (abr.) — Comună în R.P. Mongolă. 10) Cu inima deschisă (fem.). 11) Uns la inimă.

Adam STOICA

Cuvinte rare: IAI, OMI, SOHO, UTRE.

Dezlegarea jocului «LUMINI», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) SEARA — ABAJUR. 2) T — RAZA — IDILA. 3) ET — TIMIZI — IV. 4) LUNA — ANONIME. 5) EDUCAȚII — N — L. 6) OFILIT — MAT. 7) ARATA — APE — IP. 8) FAR — DI — ATENA. 9) EN — MIRAJ — MEL. 10) L — SENIN — ZARI. 11) IDEI — S — SONET. 12) UMBRA — CURATA.

FLACĂRA-ALBUM

Anul fotbalistic 1971 s-a terminat dar n-a fost uitat... Orice evocare sau invocare a marilor satisfactii pe care el ni le-a adus va fi însă nulă și neavenită dacă nu va fi însoțită de numele lui Nicolae DOBRIN, Marele Vrăjitor al balonului picătat.

Fotografie de S. STEINER

